

Universitatea
Ștefan cel Mare
Suceava

Facultatea de Economie,
Administrație și Afaceri

TEZĂ DE DOCTORAT

DOMENIUL: ECONOMIE

**Instituții și globalizare.
Modele de dezvoltare economică în secolul XXI**

REZUMAT

CONDUCĂTOR ȘTIINȚIFIC:
Prof.univ.dr. Gabriela PRELIPCEAN

DOCTORAND:
Diana Georgiana BUCĂȚAR (PÎȚU)

SUCEAVA, 2024

UNIVERSITATEA „ȘTEFAN CEL MARE” DIN SUCEAVA

ȘCOALA DOCTORALĂ DE ȘTIINȚE SOCIO-UMANE

TEZĂ DE DOCTORAT

DOMENIUL : ECONOMIE

INSTITUȚII ȘI GLOBALIZARE. MODELE DE DEZVOLTARE ECONOMICĂ ÎN SECOLUL XXI

REZUMAT

Coordonator științific,

Prof. univ. dr. Gabriela PRELIPCEAN

Doctorand,

Diana Georgiana BUCĂȚAR (PÎȚU)

Suceava, 2024

CUPRINSUL REZUMATULUI TEZEI DE DOCTORAT

Cuprinsul tezei de doctorat	4
Cuvinte cheie	6
Introducere, motivația cercetării, obiective.....	7
Prezentarea sintetică a capitolelor tezei de doctorat.....	12
Rezultate, contribuții proprii și direcții viitoare de cercetare.....	21
Bibliografie	27

Cuprinsul tezei de doctorat

Lista abrevierilor

Lista tabelelor

Lista figurilor

INTRODUCERE

CAPITOLUL 1: ROLUL INSTITUȚIILOR ÎN ECONOMIA GLOBALIZATĂ

1.1 Predecesori și fondatori în abordarea rolului instituțiilor în procesul dezvoltării economice

1.2 Mecanismul instituțional și dezvoltarea economică durabilă în era globalizării

1.2.1 Instituțiile și dezvoltarea economică durabilă

1.2.2 Integrarea economică globală

1.2.3 Contribuția organizațiilor economice internaționale în facilitarea globalizării economice și în stabilirea regulilor jocului internațional

1.2.4 Rolul instituțiilor în promovarea inovației ca motor de creștere

1.3 Globalizarea și reconfigurarea ordinii economice mondiale

1.4 SUA, China și UE – marii actori globali

1.4.1 Relațiile UE – SUA în noua ordine economică mondială

1.4.2 Cum poate UE să protejeze un sistem multilateral?

1.4.3 China – sfidarea economică a secolului XXI

Concluzii

CAPITOLUL 2: INSTITUȚIILE ȘI REDUCEREA INEGALITĂȚILOR ECONOMICE

2.1 Relația sărăcie absolută - sărăcie relativă în contextul dezvoltării

2.2 Considerente generale asupra inegalităților economice la nivel global

2.2.1 Evoluția inegalităților economice de-a lungul timpului

2.2.2 Determinanții marilor inegalități economice

2.2.3 Manifestări socio-economice generate de inegalități economice. Răspunsul actorilor globali

2.3 Măsurarea inegalităților economice

2.3.1 Indicele Gini - cea mai populară exprimare numerică a inegalității

2.3.2 Măsurători alternative ale inegalităților economice

2.3.3 Coeficientul Gini vs. Raportul Palma

2.5 Măsurile de reducere a inegalităților economice și direcții viitoare, din perspectivă instituțională

Concluzii

CAPITOLUL 3: ANALIZA FACTORULUI INSTITUȚIONAL ÎN POTENȚAREA CREȘTERII ECONOMICE

3.1. Politicile instituționale și gestionarea resurselor

3.2 Factorul instituțional ca indicator al creșterii economice în secolul XXI

3.3 Analiza factorului instituțional în potențarea creșterii economice

3.3.1 Corelația de rang Spearman

3.3.2 Analiza de regresie multiplă

Concluzii

CAPITOLUL 4: MODELE DE DEZVOLTARE ECONOMICĂ – EVOLUȚIE ȘI ADAPTARE LA TRANSFORMĂRILE SECOLULUI XXI

4.1 Analiză comparativă între modelele tradiționale și modelele emergente de dezvoltare economică și recunoașterea rolului central al instituțiilor

4.2 Studiu de caz: Coreea de Sud vs. Țările de Jos (Olanda)

4.3 Modele regionale de dezvoltare economică - prezentare și evoluții

4.3.1 Modelul American

4.3.2 Modelul Asiatic

4.3.3 Modelul European

4.4 Analiza rolului factorului instituțional în cadrul modelelor regionale de dezvoltare economică - China, SUA, UE

Concluzii

CAPITOLUL 5: PROVOCĂRI GLOBALE ȘI VIITORUL DEZVOLTĂRII ECONOMICE

5.1 Cauze și factori declanșatori ai deglobalizării. Rolul instituțiilor

5.2 Impactul deglobalizării asupra prezentului

5.3 Viitorul globalizării în contextul tranziției către modelele emergente de dezvoltare economică

5.4 România în era globalizării – impact și perspective

Concluzii

CONCLUZII FINALE

Rezultate și contribuții personale

Limitele cercetării

Directii viitoare de cercetare

BIBLIOGRAFIE

Anexe

Cuvinte cheie

instituții, globalizare, integrare economică globală, factor instituțional, dezvoltare economică, creștere economică, relații economice internaționale, organizații economice internaționale, ordine economică globală, inegalități economice, Indicele Gini, Raportul Palma, investiții străine directe, eficiență guvernamentală, progres economic, impact asupra PIB, inovație, economie circulară, politici instituționale, modele tradiționale, modele emergente, modele regionale, deglobalizare.

Introducere, motivația cercetării, obiective

„Instituții și globalizare. Modele de dezvoltare economică în secolul XXI” este lucrarea prin care realizăm o analiză complexă și bine fundamentată, atât teoretic, cât și practic, asupra interacțiunii și intercorelațiilor dintre instituții, globalizare și modelele economice contemporane, cu scopul de a contribui astfel la înțelegerea dinamicilor economice globale actuale. Globalizarea - fenomen, ideologie, strategie sau toate la un loc? – este întrebarea de la care am pornit în demersul nostru științific, această dilemă cu profunde implicații în evoluția literaturii de specialitate deși naște analize complexe, dinamice și interdisciplinare, nu are încă un răspuns clar, ceea ce explică și imposibilitatea definirii globalizării într-o formă universal acceptată și, cu atât mai puțin, definitivă.

De la întrebarea noastră inițială am ajuns către nevoia de a clarifica o serie de concepte cheie, precum instituții, globalizare sau modele de dezvoltare economică, concepte legate între ele de faptul că modelul economic occidental actual nu mai poate fi performant și productiv numai prin resurse proprii, iar menținerea prosperității, dezideratul oricărei economii, se realizează prin recurgerea la mecanisme instituționale cu caracter global, deci procese de proveniență exogenă. Astfel că, urmărind aceste coordonate, luând în calcul evoluția teoriilor economice și a doctrinelor politice relevante, procesul de globalizare poate fi considerat o soluție de suplinire a aportului resurselor din colonii, soluția economică a secolelor trecute.

Având în vedere că majoritatea ideilor validate în literatura de specialitate proiectează globalizarea la intersecția dintre creșterea economică și inegalitățile economice excesive, cercetările noastre s-au concentrat și pe analiza inegalităților economice ca una dintre principalele provocări ale modelelor de dezvoltare economică. Această temă este abordată în contextul marilor transformări cu care se confruntă teoriile economice ale secolului XXI: schimbările climatice, digitalizarea și tranziția energetică.

Motivația alegerii temei derivă din recunoașterea impactului profund pe care instituțiile îl au asupra performanței economice și a dezvoltării durabile, analiza și optimizarea instituțiilor devenind esențiale pentru dezvoltarea economică sustenabilă și echitabilă. Factorul instituțional, prin natura și calitatea sa, determină eficiența alocării și utilizării resurselor și creează un cadru de

reglementare care influențează deciziile economico-financiare ale agenților economici, de la întreprinderi mici la corporații multinaționale și guverne. O analiză detaliată a acestui factor poate oferi informații despre mecanisme prin care instituțiile pot fi îmbunătățite pentru a stimula investițiile, inovația și competitivitatea. Componentele puternice ale factorului instituțional asigură un mediu de afaceri stabil și predictibil, esențial pentru atragerea și menținerea investițiilor. În absența unui cadru instituțional robust, riscul și incertitudinea pot descuraja activitatea economică, și, de aici derivă importanța analizei și optimizării acestora pentru dezvoltare economică și în vederea reducerii inegalităților economice. Instituțiile influențează distribuția veniturilor și accesul la oportunități economice, iar prin promovarea unei guvernante echitabile și a unor politici incluzive, factorul instituțional poate juca un rol cheie în reducerea sărăciei și inegalității, contribuind astfel la o creștere economică mai echitabilă și sustenabilă. În contextul globalizării și al schimbărilor tehnologice rapide, capacitatea instituțiilor de a se adapta și de a răspunde eficient la noile provocări este crucială pentru succesul economic pe termen lung. Analiza mecanismului instituțional și a manifestărilor modelelor actuale de dezvoltare economică poate identifica modalități prin care instituțiile devin mai agile și receptive la dinamica economică globală. Instituțiile puternice și transparente sunt esențiale pentru combaterea corupției, un factor major care poate inhiba creșterea economică. O temă concentrată pe rolul factorului instituțional poate explora strategii pentru consolidarea integrității și responsabilității în sectorul public și în cel privat, dar poate lărgi și spectrul cercetărilor în domeniu.

Importanța temei analizei factorului instituțional în raport cu manifestările globalizării în sectoare de activitate și ramuri sociale diverse, dar cu precădere în potențarea creșterii este semnificativă, deoarece instituțiile joacă un rol esențial în analiza și modelarea sistemelor economice și în generarea performanței economice. Acestea stabilesc cadrul în care operațiunile economice se desfășoară, influențând eficiența și eficacitatea piețelor. Prin stabilirea regulilor jocului, instituțiile determină modul în care resursele sunt alocate și utilizate, afectând direct creșterea economică. O analiză aprofundată a factorului instituțional poate oferi perspective valoroase asupra modurilor în care îmbunătățirea structurilor și funcțiilor instituționale poate contribui la creșterea economică sustenabilă. Aceasta implică evaluarea legislației, a politicii guvernamentale, a sistemelor juridice și a altor mecanisme de reglementare care influențează activitatea economică. Înțelegerea rolului instituțiilor și măsurarea acestuia permite identificarea punctelor de intervenție pentru reforme sau noi mecanisme care pot debloca potențialul economic

și pot stimula dezvoltarea. Astfel, evidențierea importanței analizei factorului instituțional în contextul creșterii economice subliniază necesitatea existenței unei guvernante eficiente și a unui cadru instituțional solid pentru realizarea unei creșteri economice robuste și de lungă durată.

Relevanța temei privind analiza factorului instituțional în potențarea creșterii economice rezidă în capacitatea acesteia de a evidenția modul în care instituțiile, prin structurile și mecanismele lor, influențează direct traiectoria dezvoltării economice. Corelațiile între factorul instituțional și indicatorii creșterii economice devin utile în prognozarea evoluțiilor economiilor naționale, precum și pentru proiectarea unor seturi de măsuri de redresare economică, dar și pentru înțelegerea noilor concluzii rezultate din modelele de dezvoltare economică ale secolului XXI. Într-o lume în continuă transformare, unde economiile naționale sunt interconectate și interdependente, înțelegerea rolului instituțiilor devine esențială pentru formularea politicilor eficiente care să promoveze creșterea economică. Instituții stabile și corect proiectate pot reduce incertitudinea, sprijinind astfel mediul de afaceri și îmbunătățind atractivitatea investițională a unei țări în contextul globalizării ireversibile. De asemenea, pot contribui la crearea unui cadru propice pentru inovație, competitivitate și dezvoltare economică. Analiza relevanței temei evidențiază, de asemenea, importanța guvernantei și a calității instituționale în lupta împotriva corupției și în asigurarea unui mediu de afaceri echitabil și transparent. Prin implementarea unor politici care asigură acces echitabil la resurse și protejează drepturile de proprietate, precum și prin încurajarea investițiilor, instituțiile pot juca un rol decisiv în stimularea dezvoltării economice durabile. De asemenea, tema lucrării permite abordarea subiectului referitor la necesitatea adaptării și modernizării instituțiilor în fața provocărilor globale, cum ar fi schimbările tehnologice, crizele financiare sau schimbările climatice. O analiză aprofundată a factorului instituțional poate oferi soluții pentru depășirea obstacolelor structurale și pentru valorificarea oportunităților emergente în contextul globalizării.

Obiectivul general al lucrării este acela de a prezenta și analiza rolul instituțiilor în contextul economiei globalizate și de a evalua diferitele modele de dezvoltare economică în secolul XXI, cu scopul identificării factorilor cheie care influențează dezvoltarea economică durabilă, în general, și creșterea economică, în special, și de a propune recomandări pentru politici publice eficiente.

Obiective specifice:

O1. Examinarea mecanismului instituțional și a impactului acestuia asupra dezvoltării economice durabile în contextul globalizării;

O2. Explorarea reconfigurării ordinii economice mondiale și analiza rolului marilor actori globali;

O3. Stabilirea determinanților și a rolului instituțiilor în raport cu inegalitățile economice;

O4. Evaluarea factorului instituțional în potențarea creșterii economice în secolul XXI: analize empirice;

O5. Examinarea modului în care modelele de dezvoltare economică se adaptează transformărilor secolului XXI și validarea rolului central al instituțiilor;

O6. Identificarea provocărilor globale ale prezentului și a impactului acestora asupra viitorului dezvoltării economice;

O7. Sistematizarea rezultatelor cercetării prin formularea concluziilor și prin propuneri de recomandări pentru politici publice și dezvoltare economică.

Metodologia de cercetare adoptată în această lucrare combină abordări calitative și cantitative pentru a oferi o analiză cuprinzătoare a rolul instituțiilor în contextul economiei globalizate. Această metodologie mixtă permite o înțelegere profundă a fenomenelor studiate, oferind atât perspective detaliate, cât și măsurători obiective ale relațiilor dintre variabile.

O primă etapă în realizarea cercetării a constat în identificarea și studiul surselor de informații relevante, precum:

- *literatura de specialitate* (cărți și articole din baze de date științifice de interes la nivel internațional – Web of Science, Scopus, Science Direct etc.) Am avut în vedere identificarea și sintetizarea cercetărilor existente legate de mecanismul instituțional și dezvoltare economică. Aceasta oferă o bază teoretică solidă și evidențiază nișele de cunoaștere care trebuie abordate;

- *rapoarte ale organizațiilor și think-thank-urilor* cu relevanță în analiza, modelarea, măsurarea creșterii și dezvoltării economice. Am colectat și analizat date statistice extrase din documente oficiale și rapoarte ale organizațiilor internaționale, precum: baze de date ale Băncii

Mondiale, Fondului Monetar Internațional, Comisiei Europene (sondajele Eurobarometer), Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, Eurostat – biroul de statistică al Uniunii Europene, World Inequality Lab - centru de cercetare asociat cu Paris School of Economics Property Rights Alliance, Transparency International, World Justice Project, Heritage Foundation etc.;

- informații publice disponibile pe *site-uri web specializate* în furnizarea de date istorice și analize privind indicatorii financiari și economici;

- *participări la conferințe științifice* cu caracter internațional. Temele abordate relevante pentru cercetare au fost ulterior dezvoltate și aprofundate.

Revizuirea literaturii de specialitate a avut ca scop identificarea nivelului actual de cunoaștere în ceea ce privește globalizarea și rolul instituțiilor în dezvoltarea economică. Aceasta s-a bazat predominant pe cercetare de tip calitativ, atât descriptivă, cât și explicativă. Metodele aplicate au fost analiza și sinteza sau analiza bibliometrică utilizate pentru a structura și înțelege conceptele, precum și pentru a stabili corelații între diferite teorii, concepte și modele economice.

Am utilizat metoda comparației, studiul de caz, inclusiv prin tabelare statistică, pentru a explora fenomenele de interes în diverse contexte, pentru *Capitolul 4*. Acest tip de *cercetare aplicativă* a sprijinit evidențierea similitudinilor și diferențelor dintre modelele tradiționale și modelele emergente de dezvoltare economică, în vederea recunoașterii rolului central al instituțiilor, dar și validarea importanței factorului instituțional în cadrul modelelor regionale de dezvoltare economică.

Cercetarea explicativă, utilizată pentru identificarea și explicarea relațiilor care se nasc între procesele studiate, a constituit instrumentul prin care, în *Capitolele 1, 2 și 5*, am formulat scenarii viitoare privind globalizarea, am propus seturi de măsuri pentru reducerea inegalităților economice sau am conturat obiectiv perspective viitoare privind principalii actori globali, explicând conexiuni și procese manifestate în trecut și prezent.

Pentru studiul de caz din *Capitolul 3*, am utilizat o *metodologie de lucru de tip experimentală*, utilizând software-ul SPSS, în care am testat efectele unui set de variabile independente asupra unei variabile dependente și am obținut o analiză statistică descriptivă a rezultatelor. Au fost utilizate corelațiile de rang Spearman, utile în situațiile în care analiza datelor

necesită o măsură de corelație robustă, mai puțin influențată de distribuția datelor sau de prezența valorilor extreme, pentru a examina relația dintre variabile/an, precum și analize de regresie multiplă, instrument puternic pentru explorarea și înțelegerea relațiilor dintre variabilele, utilizat probabil cel mai frecvent, în cercetarea economică.

Concluziile parțiale de la finalul fiecărui capitol, precum și cele finale, au fost realizate prin mecanisme de analiză logică și observații științifice.

Prezentarea sintetică a capitolelor tezei de doctorat

Lucrarea, prin care ne propunem să prezentăm rolul instituțiilor în contextul economiei globalizate și să evaluăm diferitele modele de dezvoltare economică în secolul XXI, cu scopul identificării factorilor cheie care influențează dezvoltarea economică durabilă, în general, și creșterea economică, în special, și să alcătuim o serie de recomandări pentru politici publice eficiente, este structurată în cinci capitole principale, urmate de concluzii, bibliografie și anexe.

În primul capitol, intitulat „Rolul instituțiilor în economia globalizată”, se investighează contribuțiile predecesorilor și fondatorilor în abordarea rolului instituțiilor în procesul dezvoltării economice, stabilind astfel fundamentul teoretic pentru discuții și repere importante care vor fi valorificate ulterior în teză. Această primă parte a lucrării arată faptul că, fără îndoială, contribuțiile predecesorilor și fondatorilor economiei instituționale au schimbat fundamental modul în care înțelegem procesul de dezvoltare economică. De la primele idei ale economiștilor clasici, până la teoriile sofisticate ale economiștilor moderni, rolul instituțiilor a fost recunoscut ca un factor determinant al prosperității economice. Această perspectivă continuă să influențeze politicile publice și cercetarea academică, subliniind importanța reformelor instituționale pentru dezvoltarea sustenabilă și echitabilă a economiilor din întreaga lume.

Următoarea secțiune se apleacă asupra examinării mecanismului instituțional și a impactului acestuia asupra dezvoltării economice durabile în era globalizării, prin evidențierea rolului instituțiilor. Propunem șase repere care să ofere un cadru cuprinzător pentru a înțelege mai bine interdependența dintre instituții și creșterea economică: instituirea statului de drept și protecția drepturilor de proprietate, cadrul de reglementare și eficiența pieței, guvernanta și controlul corupției, incluziunea socială și dezvoltarea capitalului uman, instituțiile financiare solide și rolul

societății civile și participarea publicului. Utilizarea acestora facilitează identificarea factorilor care contribuie la progresul economic în contexte diverse, atât la nivel național, cât și internațional.

Capitolul continuă cu analiza modului în care globalizarea a reconfigurat ordinea economică mondială, identificând tendințele și schimbările majore, și cu evaluarea rolului marilor actori globali, SUA, China și UE, aducând în prim-plan cele mai importante scenarii economice și politice ale secolului XXI. Apariția organizațiilor internaționale și interguvernamentale, ca principală formă de manifestare a schimbării care se producea în lume, transformă pentru totdeauna dinamica economiei mondiale. De aceea, în această etapă a lucrării, am realizat o analiză a organizațiilor de acest tip și a relațiilor pe care cele trei mari puteri ale lumii, SUA, China și UE, le au cu acestea, dar și între ele.

Prin intermediul studiului de caz intitulat *SUA, China și UE – marii actori globali* lucrarea explorează și analizează rolurile pe care aceste trei mari puteri le joacă în arhitectura economică, politică și geopolitică globală. Compararea strategiilor economice și geopolitice ale celor trei actori și identificarea posibilelor scenarii privind viitoarea ordine globală, precum și analiza oportunităților de cooperare și a riscurilor de confruntare între China, SUA și UE, sunt realizate pentru a putea oferi o înțelegere amplă a rolului acestor mari actori globali și a modului în care vor modela dinamica secolului XXI. Studiul de caz este structurat în trei părți: *Relațiile UE – SUA în noua ordine economică mondială, Cum poate UE să protejeze un sistem multilateral?* și *Ridicarea economică a Chinei*.

În căutarea unei imagini globale, luând în considerare schimbările climatului contemporan prezentate în Capitolul 1, conceptul de inegalitate economică în secolul XXI, este analizat, dintr-o perspectivă comparativă politică, interculturală, socială. Urbanizarea, inovația în sectorul financiar, liberalizarea comerțului la scară globală sau industrializarea, generează constant randamente semnificative pentru deținătorii de capital, dar și decalaje economice. Astfel, *al doilea capitol*, „Instituțiile și reducerea inegalităților economice”, stabilește termenii generali ai relației sărăcie absolută - sărăcie relativă în contextul dezvoltării și analizează rolul instituțiilor în reducerea inegalităților economice.

În acest capitol ne propunem să răspundem la întrebarea de ce unele națiuni sunt mai dezvoltate decât altele, iar un posibil răspuns pe care cercetarea noastră îl oferă este că diferența între un stat care s-a dezvoltat economic și unul care a eșuat este dată de existența și funcționarea

unor instituții performante, care creează oportunități și stimulente care determină dezvoltarea economiei prin inovare, antreprenariat și investiții, toate aceste aspecte conducând la prosperitate. Motivul principal pentru existența variațiilor semnificative între națiuni din punct de vedere instituțional derivă din diferența de manifestare a factorului politic, acesta fiind implicit răspunzător de alocarea resurselor și de crearea prosperității.

Tot în acest capitol, sunt evidențiate aspecte precum determinanții și posibilitățile de măsurare a inegalităților economice. Măsurarea fenomenelor precum globalizarea sau inegalitatea economică devine extrem de importantă și utilă, dar ea este adesea considerată o abordare imprecisă, supusă unui grad ridicat de incertitudine. Cu toate acestea, în lucrarea noastră prezentăm trei modalități de măsurare a inegalităților economice: Indicele Gini, Metodologia Palma și Indicatorul Atkinson, precum și o analiză comparativă între primele două pentru a demonstra complementaritatea lor, susținând ideea conform căreia Indicele Gini și Raportul Palma, prin valorile lor, nu oferă perspective contradictorii, ci doar se completează reciproc.

Studiul de caz propus la finalul capitolului, intitulat *Măsuri de reducere a inegalităților economice și direcții viitoare, din perspectivă instituțională* analizează măsurile de reducere a inegalităților economice ca abordare majoră în economia globalizată. Sunt examinate politicile economice și sociale implementate de guverne și organizații internaționale pentru a combate inegalitatea, inclusiv politicile de impozitare, programele de asistență socială și educațională, reformele pieței muncii și inițiativele menite să sprijine dezvoltarea durabilă, și, în plus, sunt evaluate eficacitatea acestor măsuri pe termen scurt și lung, având în vedere provocările globale emergente, precum schimbările climatice, automatizarea, digitalizarea și riscurile geopolitice. În cele din urmă, studiul de caz conturează perspectivele viitoare în ceea ce privește abordarea inegalităților economice, subliniind necesitatea unei abordări globale, coordonate și sustenabile. Combaterea inegalităților economice necesită un set de măsuri bine coordonate și durabile, care să abordeze atât cauzele profunde, cât și efectele pe termen scurt, iar cercetarea noastră oferă atât exemple de bune practici ale statelor care au implementat măsuri în această direcție, cât și un set de propuneri care ar putea fi implementate de statele care se confruntă cu problema inegalităților.

În cel de-al treilea capitol, continuând cu întrebarea de ce unele țări cresc mai rapid decât altele sau de ce o țară poate crește mai rapid într-o anumită perioadă istorică decât în alta, identificăm cum, în analiza creșterii economice, a fost nevoie, pe lângă factorii tradiționali, de

introducerea unui nou indicator extrem de relevant și anume factorul instituțional. Acesta este validat, în cercetările mai recente, drept un determinant al creșterii economice cu un impact semnificativ asupra procesului de alocare a resurselor în economie. Studiile economice asupra instituțiilor au evoluat dincolo de stadiul simplei operaționalizări a conceptelor-cheie, depășind abordarea inițială propusă de Adam Smith care plasa „mâna invizibilă” în centrul analizei economice. Această transformare a teoriei economice a determinat deschiderea de noi direcții în studiul rolului aranjamentelor instituționale în măsurarea creșterii economice.

Acest capitol al lucrării, prezintă, de asemenea, și cei mai importanți indicatori ai factorului instituțional. Fiind o noțiune cu caracter aproximativ, dar cu o tendință generală de a spori gradul de certitudine în a reflecta realitatea economică, factorul instituțional, în forma sa agregată, este dificil de măsurat, deoarece implică atât aspecte formale, cât și informale ale instituțiilor. În lipsa unei metode standardizate de calcul, există studii care își propun exprimări numerice ale capitalului instituțional, care iau în considerare diverși indicatori pentru a evalua impactul factorului instituțional. Evaluarea factorului instituțional este specifică contextului, iar cercetătorii pot utiliza o combinație de metode cantitative și calitative pentru a surprinde natura multidimensională a instituțiilor într-un anumit sistem economic. În acest sens, lucrarea noastră descrie cei mai importanți, dar și utilizați, șase indicatori ai factorului instituțional folosiți pentru a evalua calitatea și eficacitatea instituțiilor dintr-o țară sau regiune, care acoperă un spectru larg de aspecte precum guvernarea, reglementările, transparența sau respectarea drepturilor de proprietate: Worldwide Governance Indicators (WGI), Indicele de Percepție a Corupției (CPI), Doing Business Index, Indicele Statului de Drept, Indicele Libertății Economice, Indicele Drepturilor de Proprietate.

Studiul de caz intitulat *Analiza factorului instituțional în potențarea creșterii economice* prezintă o analiză a corelației de rang Spearman, utilă în situațiile în care analiza datelor necesită o măsură de corelație robustă, mai puțin influențată de distribuția datelor sau de prezența valorilor aberante, între PIB și diverși indicatori ai factorului instituțional relevanți, prin utilizarea soft-ului SPSS. De asemenea, vom regăsi în acest studiu și rezultatele unui set de analize de regresie multiplă efectuate cu scopul de a înțelege modul în care acești indicatori influențează PIB-ul pe parcursul perioadei de referință, 2013 - 2022. Cu ajutorul regresiei liniare multiple evaluăm care dintre indicatori are un impact semnificativ asupra PIB-ului și în ce măsură poate fi utilizat pentru a face predicții pe baza datelor istorice. Analizele au fost realizate pentru două grupuri de

economii: emergente (India, China, Brazilia, Africa de Sud, Indonezia, Mexic, Vietnam și Turcia) și dezvoltate (SUA, Germania, Japonia, Canada, Australia, Elveția, Coreea de Sud și Singapore), pentru un interval de timp, de 10 ani, cuprins între 2013 și 2022, interval ales și datorită disponibilității datelor în documente oficiale sau rapoarte ale organizațiilor internaționale. Obiectivul este acela de a identifica existența corelațiilor relevante între indicatorii selectați, ca variabile independente, și produsul intern brut (PIB), ca variabilă dependentă, pentru a valida conceptele teoretice prezentate anterior. Factorul instituțional se poate identifica cu indicatori precum investițiile străine directe importante, alocările din PIB pentru cercetare și dezvoltare, eficiența în guvernare sau protejarea dreptului de proprietate. Alegerea variabilelor independente s-a făcut luând în considerare reperatele teoretice din bibliografia studiată pentru capitolele anterioare, precum și ca urmare a studierii rezultatelor sondajelor Eurobarometer, care explorează percepțiile publicului larg asupra factorului instituțional, iar ipotezele au fost validate parțial. Analiza corelațiilor arată că investițiile străine directe, văzute ca factor instituțional, au într-adevăr un impact asupra creșterii economice, în diferite stadii ale creșterii și dezvoltării economice, la nivelul grupului de economii selectate pentru analiză. Cercetarea noastră validează ipoteza conform căreia niveluri superioare ale investițiilor, atât cele interne, cât și, în cazul nostru, aflusul de investiții străine directe determină valori mai mari ale PIB, prin urmare creștere economică. Un nivel crescut al investițiilor străine într-o economie, fie ea dezvoltată sau emergentă, este un indicator al unui cadru instituțional favorabil pentru mediul de afaceri, care facilitează procesele decizionale investiționale și contribuie la diminuarea riscurilor asociate. În ceea ce privește eficiența guvernamentală și drepturile de proprietate, chiar dacă analiza arată lipsa unui impact direct semnificativ, îmbunătățirea acestor factori poate crea un mediu mai predictibil și sigur pentru afaceri, ceea ce ar putea amplifica efectele pozitive ale investițiilor străine directe pe termen lung. Totodată, analiza realizată în acest capitol ne conduce către premisa unui rol neconcludent al alocării procentuale din PIB cercetării și dezvoltării. Investițiile în cercetare și dezvoltare au, de obicei, un impact pe termen lung asupra economiei și se necesită timp pentru ca inovațiile să fie adoptate și să se traducă în creștere economică. De aceea am concluzionat că este important să nu fie ignorată pe termen lung, investițiile continue și crescute în cercetare și dezvoltare conduc la inovații care generează creștere economică sustenabilă în viitor.

De asemenea, rezultatele obținute în această etapă a lucrării ne-au condus către nevoia de a analiza alte studii pentru a valida sau nu cercetările noastre. Din consultarea unor lucrări

științifice de specialitate, realizate în perioada 2020-2023, care utilizează metode de cercetare diverse am constatat că există rezultate similare, în principal în ceea ce privește corelația investiții străine directe – PIB, obținute de autori care au utilizat atât regresia liniară multiplă cât și alte metode de analiză, și care au extins cercetarea pentru intervale mai ample de timp sau care au analizat alte grupuri de economii.

Cel de-al patrulea capitol intitulat „Modele de dezvoltare economică – evoluție și adaptare la transformările secolului XXI” pune în lumină modelele tradiționale de dezvoltare economică (Solow, Rostow, Harrod-Domar, Romer, Lewis, modelul de modernizare), evaluând relevanța lor actuală, explorând, totodată, și perspectiva modelelor emergente de dezvoltare economică, precum dezvoltarea durabilă, economia digitală și economia circulară. Având în vedere că fiecare epocă a adus provocări economice și sociale distincte, de la industrializare și urbanizare până la gestionarea resurselor limitate și impactul globalizării, și modelele economice au evoluat constant pentru a răspunde acestor provocări, iar în acest capitol realizăm o analiză comparativă între modelele tradiționale și modelele emergente de dezvoltare economică pentru recunoașterea rolului central al instituțiilor. Pentru ca analiza noastră să contribuie la o mai bună înțelegere a modului în care modelele tradiționale de dezvoltare economică și cele emergente pot fi integrate și adaptate în strategii economice contemporane și pentru a realiza o comparație eficientă între acestea, am ales șase criterii clare care să permită evaluarea detaliată a fiecărui model: factorii determinanți ai dezvoltării economice; rolul instituțiilor și politicilor publice; sustenabilitatea pe termen lung; utilizarea resurselor naturale; tehnologie și inovare și dimensiunea socială. Analiza comparativă realizată relevă o serie de diferențe fundamentale și similarități în abordările lor față de dezvoltarea economică. Fiecare tip de model reflectă contextul economic și social din care a rezultat și oferă soluții care, deși eficiente în anumite perioade istorice, necesită adaptări pentru a răspunde provocărilor contemporane.

Pentru a exemplifica diferențele dintre modelele tradiționale și modelele emergente de dezvoltare economică, am realizat un studiu de caz comparativ cu relevanță practică. Am ales să comparăm evoluția economiei Coreei de Sud, care a urmat un model tradițional de industrializare rapidă, cu economia Țărilor de Jos (informal Olanda), o economie care implementează în mod activ un model emergent bazat pe economia circulară și sustenabilitate, observând cum modelele tradiționale și emergente produc rezultate economice diferite, dar complementare. Coreea de Sud

ilustrează succesul unei industrializări rapide bazate pe modele tradiționale, în timp ce Olanda exemplifică modul în care modelele emergente, precum economia circulară, pot contribui la o creștere economică sustenabilă și echitabilă. Totodată, în această parte a Capitolului 4, formulăm o serie de recomandări de politici publice, bazate pe analiza noastră și pe studiul de caz propus.

De asemenea, o altă perspectivă pe care o propunem în acest capitol, mai narativă, din care poate fi analizat conceptul de dezvoltare economică este legată de modelele regionale de dezvoltare economică. În secolul XXI, în lume, specialiștii validează trei modele economice: american, asiatic și european, fără însă ca acestea să fie universal recunoscute în literatura de specialitate. Cu toate acestea, se poate discuta în linii mari despre factori și caracteristici specifice dezvoltării în fiecare din cele trei spații: Statele Unite, Asia și Europa, cu o serie de submodele. Observăm că două dintre cele trei modele sunt caracterizate prin excluziune, cel american și cel asiatic, prin faptul că modelul american include creșterea economică și libertatea politică, excluzând coeziunea socială, în timp ce modelul asiatic include creșterea economică și coeziunea socială, excluzând libertatea politică. Modelul european este de natură inclusivă prin cele trei elemente: creștere economică, libertate politică și coeziune socială. Capitolul se încheie cu un studiu de caz comparativ asupra rolului factorului instituțional în cadrul modelelor regionale de dezvoltare economică, focalizând pe SUA, China și UE, rezultatele obținute punând în lumină varietatea experiențelor de dezvoltare economică la nivel global.

Ultimul capitol, intitulat „Provocări globale și viitorul dezvoltării economice”, propune explorarea viitorului globalizării, identificând tendințe, riscuri și oportunități pentru economiile naționale și instituții, dar mai ales abordează subiectul deglobalizării – un contra-curent notabil care a început să capete amploare și care marchează o retragere sau o încetinire a proceselor de integrare globală, pe măsură ce multe națiuni revin la politici protecționiste, își reduc dependențele economice externe și își consolidează structurile interne. În această parte a lucrării ne-am concentrat asupra cauzelor și factorilor declanșatori ai deglobalizării, explorând motivațiile economice, politice, sociale și tehnologice care au favorizat acest fenomen. Pentru a susține analiza, am inclus și exemple concrete relevante. Unul dintre cele mai evidente efecte ale deglobalizării este modificarea lanțurilor de aprovizionare globale. Pe măsură ce guvernele și companiile încearcă să reducă dependența de producția din alte țări, multe au început să-și relocheze operațiunile. Pandemia de COVID-19 a evidențiat vulnerabilitatea acestor lanțuri de

aprovizionare globale, în special în industriile critice precum cea farmaceutică și tehnologică, unde penuria de produse a condus la crize (Pisani-Ferry, 2020). De exemplu, în SUA, administrația Biden a implementat politici care încurajează repatrierea industriei de microcipuri, după ce deficitul global de semiconductori a afectat numeroase sectoare, de la producția de automobile până la cea de produse electronice. De asemenea, Uniunea Europeană a demarat inițiative pentru relocarea producției de echipamente medicale și medicamente, reducând astfel dependența de Asia de Sud-Est. Aceste schimbări au implicat costuri mai mari pentru companii, dar au adus și un plus de securitate și stabilitate, demonstrând un aspect important al deglobalizării: creșterea rezilienței economice prin reducerea dependențelor externe.

Un alt efect al deglobalizării este intensificarea protecționismului economic și dezechilibrele de pe piața muncii. De exemplu, politicile comerciale protecționiste din timpul administrației Trump, sub sloganul „America First”, au inclus tarife ridicate pentru produsele din China și renegocierea NAFTA, care a devenit Acordul Statelor Unite-Mexic-Canada (USMCA). Aceste măsuri au avut scopul de a proteja industria manufacturieră internă, oferind locuri de muncă pentru muncitorii americani. Cu toate acestea, ele au dus și la creșterea prețurilor la unele produse importate și la tensiuni comerciale cu alte economii mari, care au impus tarife de retorsiune. În mod similar, Brexit-ul, parțial motivat de dorința Marii Britanii de a recâștiga controlul asupra politicilor comerciale și de a limita dependența de reglementările UE, a generat dificultăți economice pe termen scurt, cum ar fi scăderea investițiilor, perturbări în lanțurile de aprovizionare și incertitudini pentru companiile multinaționale. Aceste efecte reflectă tendințele mai largi de deglobalizare și re poziționare economică.

Totodată, cercetarea explorează și efectele deglobalizării asupra relațiilor internaționale și diplomației, determinând o creștere a tensiunilor geopolitice și a incertitudinii în cooperarea globală. De exemplu, războiul comercial dintre SUA și China, care a început în 2018 și care a constat în introducerea de taxe vamale de către ambele țări asupra produselor din cealaltă țară. Acest conflict nu numai că a afectat fluxurile comerciale, dar a avut și repercusiuni asupra ordinii globale, întrucât și multe alte țări au fost obligate să își reconsidere poziția în contextul unei lumi divizate între două mari puteri economice.

Impactul social și cultural reprezintă, de asemenea, o dimensiune din prezentul globalizării. Deglobalizarea nu afectează doar economia și politica, ci are și implicații sociale și culturale

semnificative. Într-o lume interconectată, schimburile culturale și migrația au facilitat diversitatea și colaborarea internațională. Însă deglobalizarea poate duce la o retragere din multiculturalism, alimentând atitudinile naționaliste și izolarea culturală. Un exemplu în această direcție pe care îl abordăm în acest capitol este creșterea sentimentului anti-imigrație în Europa.

Pe baza factorilor determinanți identificați în primele capitole, descriem diverse scenarii privind viitorul globalizării: globalizarea recalibrată, în care comerțul internațional continuă, dar într-un format mai regionalizat, între blocuri economice regionale, precum Uniunea Europeană, America de Nord și Asia de Est, diminuând în intensitate dependențele extreme și asigurând mai multă reziliență economică, fără a distruge complet interconectarea globală; deglobalizarea completă și fragmentarea economică, care implică o fragmentare completă a economiei globale, protecționismul, naționalismul economic și schimbările climatice determinând o retragere semnificativă din comerțul internațional și o revenire la economii autarhice, cu riscuri majore de generare de crize economice sau geopolitice severe; o globalizare condusă de tehnologie, scenariu în care tehnologia ar putea juca un rol crucial în menținerea globalizării prin inovații precum inteligența artificială, blockchain-ul și energia verde, care ar putea permite o formă sustenabilă de globalizare, prin reducerea impactului asupra mediului și creșterea eficienței producției și a comerțului.

Capitolul cinci cuprinde și studiul de caz *România în era globalizării – impact și perspective*, care aduce în prim-plan țara noastră, analizând provocările specifice și strategiile de dezvoltare economică în contextul globalizării pe care România le adoptă, dar și răspunsul acesteia la provocări precum deglobalizarea. Studiul nostru prezintă România ca un stat care a reușit o integrare semnificativă în economia globală în ultimele trei decenii, beneficiind de deschiderea către comerțul internațional, atragerea de investiții străine și accesul la fondurile europene. În ciuda acestor progrese, provocările legate de inegalitățile regionale, dependența de piețele externe și emigrarea forței de muncă continuă să reprezinte obstacole pentru dezvoltarea sustenabilă a țării.

Fiecare capitol conține trimiteri către o serie de grafice, tabele sau documente prinse în secțiunea *Anexe*, precum și o serie de concluzii parțiale specifice tematicii abordate.

Rezultate, contribuții proprii și direcții viitoare de cercetare

Rezultate și contribuții personale

Prin prezentarea unui set complex de repere teoretice, prin realizarea unor analize empirice și comparative care furnizează o serie de rezultate importante, precum și prin corelarea rezultatelor obținute cu cele ale cercetătorilor preocupați de acest subiect, ne-am dorit să arătăm faptul că, într-o lume în continuă schimbare, unde economiile naționale sunt interconectate și dependente una de alta, înțelegerea rolului instituțiilor devine esențială pentru formularea politicilor eficiente care să promoveze creșterea economică. Obiectivul general al lucrării a fost cel de a prezenta rolul instituțiilor în contextul economiei globalizate și de a evalua diferitele modele de dezvoltare economică în secolul XXI, cu scopul identificării factorilor cheie care influențează dezvoltarea economică durabilă, în general, și creșterea economică, în special, și de a propune recomandări pentru politici publice eficiente, lucrarea noastră de cercetare îndeplinindu-și scopul.

Având în vedere și obiectivele specifice pe care ni le-am propus, am obținut o serie de rezultate semnificative și un set de contribuții proprii în domeniul de cercetare abordat, atât de ordin teoretic, cât și practic :

- ✓ Analiza literaturii de specialitate și parcurgerea unui număr mare de studii care abordează teme similare au contribuit la identificarea și prezentarea reperelor teoretice necesare pentru a identifica predecesorii și fondatorii economiei instituționale.
- ✓ Identificarea a 9 teorii economice relevante pentru analiza economică a instituțiilor și a globalizării, care au schimbat fundamental modul în care înțelegem dezvoltarea economică.
- ✓ Propunerea a 6 repere care să stabilească legătura dintre instituții și dezvoltarea economică, pentru a fi utilizate în analize care vizează stabilirea modului în care mecanismul instituțional determină dezvoltare și creștere economică: instituirea statului de drept și protecția drepturilor de proprietate, cadrul de reglementare și eficiența pieței, guvernanta și controlul corupției, incluziunea socială și dezvoltarea capitalului uman, instituțiile financiare solide, inclusiv instituțiile care sprijină cercetarea și dezvoltarea, cele ale societății civile și participarea publicului. Aceste șase repere propuse oferă un cadru cuprinzător pentru a înțelege mai bine interdependența dintre instituții și creșterea economică. Utilizarea acestora în cercetarea economică va facilita identificarea factorilor

care contribuie la progresul economic în contexte diverse, atât la nivel național, cât și internațional.

- ✓ Analiza situației actuale a integrării economice globale și propunerea unui set de măsuri care să sprijine cooperarea economică internațională: promovarea unei guvernante economice globale; stabilirea de acorduri multilaterale pentru gestionarea resurselor naturale; îmbunătățirea infrastructurii de transport și comunicații; armonizarea politicilor fiscale internaționale și a reglementărilor; cooperarea în domeniul cercetării și inovării; crearea unor mecanisme de gestionare a crizelor economice globale, inclusiv prin crearea unui fond global pentru sprijinirea economiilor vulnerabile; promovare unor politici de creștere a investițiilor străine directe (ISD). Aceste propuneri pendulează între noile tendințe și realități, pe de o parte, și contextul istoric al economiei moderne, pe de altă parte, în lucrarea noastră existând multe trimiteri către manifestările economice din trecut. Implementate corespunzător, pot transforma competiția economică globală într-o cooperare care să aducă beneficii sustenabile și echitabile pentru toate națiunile. Factorii decizionali internaționali trebuie să pună accent pe transformare și adaptare la modelele economice actuale, pe dialog și solidaritate, precum și pe o distribuție echitabilă a resurselor pentru a face față provocărilor globale.
- ✓ Analiza pe exemplul celor 3 mari actori globali ai secolului XXI, SUA, China și UE, argumentând de ce interacțiunile dintre SUA, China și UE vor continua să modeleze viitorul economiei mondiale și al relațiilor internaționale, în ansamblu. Prin studiul de caz „SUA, China și UE - marii actori globali” am explorat și analizat rolurile pe care aceste trei mari puteri le joacă în arhitectura economică, politică și geopolitică globală. Analiza comparativă a strategiilor economice și geopolitice adoptate de China, SUA și UE, alături de identificarea scenariilor posibile pentru viitoarea ordine globală, a inclus atât oportunitățile de cooperare, cât și riscurile de confruntare între aceste puteri. Acest demers a avut ca scop oferirea unei înțelegeri cuprinzătoare a rolului acestor actori majori și a modului în care acțiunile lor vor influența dinamica globală a secolului XXI.
- ✓ Analize ale modalităților de măsurare a inegalităților economice, Coeficientul Gini, Raportul Palma și Indicele Atkinson, și ale impactului megatendențelor asupra inegalității economice: inovație tehnologică, schimbări climatice, urbanizare și migrație internațională. Totodată, am analizat în detaliu măsurile actuale de reducere a inegalităților

economice adoptate la nivel global și am propus un set de acțiuni concrete, cu efecte pe termen scurt, mediu și lung, pentru implementarea unor măsuri eficiente de combatere a inegalităților economice.

- ✓ Evidențierea efectelor produse de factorul instituțional și a unor componente ale acestuia, analizate în studiul nostru ca factori primari, asupra rezultatelor economice la nivel național pe eșantioanele de date observate pe două grupuri de economii, dezvoltate și emergente. Analiza corelațiilor de rang Spearman arată că investițiile străine directe, văzute ca factor instituțional, au impact asupra creșterii economice, cu nuanțe, în diferite stadii ale creșterii și dezvoltării economice, la nivelul grupului de economii selectate pentru analiză. Cercetarea noastră validează ipoteza conform căreia niveluri superioare de investiții, atât interne, cât și, în cazul nostru, aflulul de investiții străine directe determină valori mai mari ale PIB, prin urmare creștere economică.
- ✓ Efectuarea analizelor de regresie multiplă, în completarea utilizării corelațiilor Spearman, au generat o serie de constatări utile: investițiile străine directe au un impact semnificativ asupra PIB-ului, iar politicile care sprijină atragerea de investiții străine ar trebui să fie o prioritate și ar putea include îmbunătățirea infrastructurii, simplificarea reglementărilor, reducerea birocrăției și creșterea stabilității economice și politice; deși eficiența guvernamentală și indicele internațional al drepturilor de proprietate nu au avut un impact direct semnificativ, îmbunătățirea acestor factori poate crea un mediu mai predictibil și sigur pentru afaceri, ceea ce ar putea amplifica efectele pozitive ale investițiilor străine pe termen lung; în ceea ce privește impactul alocării procentuale din PIB cercetării și dezvoltării, chiar dacă acesta nu a fost imediat semnificativ, este important să nu fie ignorat pe termen lung, investițiile continue și crescute în cercetare și dezvoltare pot duce la inovații care să genereze creștere economică sustenabilă în viitor.
- ✓ Analiza altor studii similare. Rezultatele studiului nostru ne-au condus către nevoia de a consulta alte cercetări științifice de specialitate, realizate în perioada 2020 - 2023, care au utilizat metode de cercetare diverse, constatarea principală fiind identificarea unui număr important de studii care vin să confirme, în totalitate sau parțial, rezultatele noastre.
- ✓ Analiza comparativă între modelele tradiționale și modelele emergente de dezvoltare economică pentru recunoașterea rolului central al instituțiilor. Pentru ca analiza noastră să contribuie la o mai bună înțelegere a modului în care aceste două tipuri de modele pot fi

integrate și adaptate în strategiile economice contemporane și pentru a realiza o comparație eficientă între modelele tradiționale și cele emergente, am ales șase criterii clare care să permită evaluarea detaliată a fiecărui model: factorii determinanți ai dezvoltării economice; rolul instituțiilor și politicilor publice; sustenabilitatea pe termen lung; utilizarea resurselor naturale; tehnologie și inovare și dimensiunea socială.

- ✓ Propunerea și argumentarea utilizării în cercetare și a modelelor regionale de dezvoltare economică. Pe lângă modelele tradiționale și emergente deja validate de teoria existentă, am realizat analize ale celor 3 modele regionale. Studiul de caz „Analiza factorului instituțional în cadrul modelelor regionale de dezvoltare economică: China – SUA - UE” a generat rezultate utile în cercetarea economică: am constatat că trei modele diferite de manifestare a factorului instituțional potențază creștere economică pe termen lung.
- ✓ Identificarea și definirea deglobalizării ca principală provocare globală a prezentului și propunerea a 3 scenarii posibile pentru viitorul globalizării, ca urmare a analizei impactului acestui fenomen asupra dezvoltării economice, cu introducerea în discuție a factorului instituțional.

Obținerea acestor rezultate a implicat o abordare care a integrat concepte, teorii și metode din mai multe discipline relevante pentru subiect. Globalizarea, factorul instituțional și modelele de dezvoltare economică sunt fenomene complexe care implică nu doar dimensiuni economice, ci și din sfera științelor politice, sustenabilității sau tehnologiei și inovației.

Dimensiunea interdisciplinară a lucrării:

Domeniul	Teme specifice domeniului indicat atinse în cadrul lucrării	
Economie	Economia instituțională: Analizarea rolului instituțiilor (guverne, bănci centrale, organizații internaționale) în procesul de globalizare și dezvoltare economică. Modelele economice de dezvoltare și impactul globalizării asupra economiilor naționale sunt explorate prin teorii economice tradiționale și moderne.	Economia politică internațională: Globalizarea economică și puterea politică sunt interconectate prin explorarea instituțiilor internaționale (FMI, Banca Mondială, OMC) care influențează și modelează dezvoltarea economică la nivel global.
Științe politice	Guvernanța globală: Este explorat rolul organizațiilor internaționale și al regimurilor politice în modelarea regulilor globalizării și în determinarea traiectoriei dezvoltării economice, precum și impactul politicii internaționale asupra economiei naționale și asupra modului în care țările navighează procesele de integrare economică.	Politici publice și dezvoltare economică: Este analizat modul în care politicile publice naționale și internaționale sunt formulate și implementate în contextul globalizării.

Ecologie și sustenabilitate	Economia sustenabilității: Lucrarea integrează modelele de dezvoltare economică emergente care au în centrul lor obiective de sustenabilitate.	Schimbările climatice și dezvoltarea economică: Lucrarea abordează interacțiunea dintre politicile de dezvoltare economică și inițiativele globale de combatere a schimbărilor climatice.
Tehnologie și inovație ca domeniu transversal:	Transformările tehnologice și globalizarea economică: Este abordat subiectul impactului tehnologiilor emergente (AI, blockchain, digitalizare) asupra modelelor de dezvoltare economică și a modului în care instituțiile globale răspund la aceste provocări.	

Această abordare interdisciplinară oferă o imagine cuprinzătoare și profundă a subiectului, permițând o înțelegere mai complexă și mai nuanțată a interacțiunii dintre instituții și globalizare în modelarea dezvoltării economice în secolul XXI. Acest tip de analiză ar putea contribui la noi perspective și soluții inovatoare pentru problemele contemporane de dezvoltare.

Limitele cercetării

Pe parcursul cercetării noastre am identificat o serie de limitări. În realizarea analizei factorului instituțional în cadrul modelelor regionale de dezvoltare economică: China – SUA – UE, focalizând doar pe cele trei economii, studiul poate să nu captureze complet dinamica globală a creșterii economice și influența altor mari economii. Aceasta poate limita o generalizare a concluziilor la alte țări sau regiuni, chiar dacă pe acestea le considerăm reprezentative pentru modelele de creștere economică american, asiatic și european.

În ceea ce privește analiza factorului instituțional în potențarea creșterii economice, o limitare semnificativă în cadrul acestei cercetări o reprezintă lipsa de date pentru unii indicatori-cheie în anumite perioade de timp din eșantionul nostru. Mai exact, datele pentru procentul din PIB alocat cercetării și dezvoltării (PIB_RD) sunt disponibile doar parțial pentru anul 2022. De asemenea, nu au fost disponibile datele privind valorile indicelui eficienței guvernamentale (GovEff) pentru anul 2013. Această lipsă de informații poate avea un impact asupra analizelor și concluziilor noastre, întrucât lipsa anumitor date afectează capacitatea de a observa și interpreta tendințele exacte de-a lungul întregului interval studiat și pot afecta, în cazul nostru, aplicarea formulelor de calcul și a procedurilor statistice. Totodată, lipsa datelor pentru anumiți indicatori selectați pentru perioada anterioară celei alese de noi face imposibilă extinderea eșantionului de timp, fiind astfel constrânși să reducem dimensiunea eșantionului.

Tot în cadrul acestei analize, apare și o a treia limită a cercetării noastre, care consta în faptul că intervalul de timp analizat, 2013-2022, prezintă un punct de inflexiune important cu implicații complexe în economie, și anume pandemia COVID 19, implicații care ar solicita analize suplimentare pentru a explica inclusiv anumite variații și anomalii în semnificația din punct de vedere statistic a modelelor.

Direcții viitoare de cercetare

Deoarece una din principalele concluzii ale analizei statistice întreprinse de noi în cadrul tezei este că dintre toate componentele factorului instituțional, doar investițiile străine directe exercită o influență notabilă asupra principalului indicator sintetic al economiei naționale, PIB, găsim util extinderea eșantionului de țări incluse în studiu, pentru a cuprinde mai multe economii emergente, dar și dezvoltate din diverse regiuni ale lumii. Această extindere ar permite o evaluare mai detaliată a influenței factorului instituțional asupra creșterii economice, ținând cont de specificitățile regionale și culturale, în contextul globalizării și deglobalizării. Această abordare ar putea îmbunătăți robustețea rezultatelor și ar oferi un cadru mai generalizat pentru formularea de politici economice eficiente.

O altă direcție de cercetare, dacă luăm în calcul diversificarea metodelor de cercetare, ar putea implica utilizarea unor metode de cercetare noi sau complementare celor utilizate în lucrare. De exemplu, metode precum analiza econometrică bazată pe tehnici de machine learning, care ar putea oferi perspective mai detaliate asupra interacțiunilor complexe dintre instituții, globalizare și dezvoltarea economică. Pe partea calitativă, studiile comparative prin interviuri cu experți sau focus grupuri ar putea oferi o perspectivă mai nuanțată asupra modului în care politicile și strategiile instituționale sunt percepute și implementate în diferite regiuni economice. Această abordare ar contribui la realizarea unui profil instituțional eficient care să determine creștere economică.

Bibliografie

Cărți și articole:

1. Aceleanu, M.I. (2015). „Green jobs in a green economy: support for a sustainable development”, *Progress in Industrial Ecology, an International Journal*, nr.4, pp. 341-355.
2. Aceleanu, M.I., Trașcă, D.L., Șerban, A.C. (2014). „The role of small and medium enterprises in improving employment and in the post-crisis resumption of economic growth in Romania”, *Theoretical and Applied Economics*, No.1/2014(590), pp. 87-102, <http://www.store.ectap.ro/articole/945.pdf>
3. Acemoglu, D., Johnson, S., Robinson, J. (2004). „Institutions as a Fundamental Cause of Long-Run Growth”, *NBER Working Papers Series No. 10481*, National Bureau of Economic Research, Inc.
4. Acemoglu, D., Restrepo, P. (2017). „Robots and Jobs: Evidence from US Labor Markets”, *NBER Working Paper Series No. 23285*, National Bureau of Economic Research, Inc.
5. Acemoglu, D., Robinson, J. A. (2012). *Why Nations Fail: The Origins of Power, Prosperity, and Poverty*, Random House.
6. Aghion, P., Howitt, P. (1992). „A Model of Growth through Creative Destruction”, *Econometrica*, vol. 60, nr. 2, pp. 323-351.
7. Aghion, P., Howitt, P. (1998). *Endogenous Growth Theory*, MIT Press Books.
8. Ahsan, M. S. (2004). „Institutional Framework and Poverty: A Transition Economy Perspective”, *CESifo Working Paper Series*, No 593, https://www.cesifo.org/DocDL/cesifo_wp593.pdf
9. Akan T., Hepsağ, A., Bozoklu, Ş. (2022). „Explaining U.S. economic growth performance by macroeconomic governance, 1952–2018”, *Journal of Evolutionary Economics* vol. 32, pp. 1437–1465, <https://doi.org/10.1007/s00191-022-00800-8>
10. Alammar, M. (2023). „The Scenarios of the US-Chinese Economic Competition”, *Russian Law Journal*, <https://doi.org/10.52783/rlj.v11i2s.2193>
11. Ali, S., Yusop, Z., Kaliappan, S. R., Chin, L., Nazar, R. (2021). „Impact of trade openness, human capital, and institutional performance on economic growth: Evidence from Organization of Islamic Cooperation countries”, *Journal of Public Affairs*, vol. 22 nr. 4, doi:10.1002/pa.2654
12. Allison, G. (2017). *China vs. America*, Foreign Affairs, <https://www.Foreignaffairs.com/articles/united-states/2017-08-15/china-vs-america>
13. Amin, A, Anwar, S, Liu, X-H. (2022). „Outward foreign direct investment and economic growth in Romania: Evidence from non-linear ARDL approach”, *International Journal on Finance & Economics*, vol. 27, pp. 665–677.
14. Amin, S. (1976). *Unequal Development: An Essay on the Social Formations of Peripheral Capitalism*, Monthly Review Press.
15. Amsden, A. H. (1989). *Asia's Next Giant: South Korea and Late Industrialization*, Oxford University Press.
16. Anderlini, L., Felli, L., Immordino, G., Riboni, A. (2013). „Legal Institutions, Innovations and Growth”, *International Economic Review*, vol. 54, nr. 3, pp. 937–956,
17. Angelescu, C. (2006). „Tranziția modelelor de creștere economică”, *Theoretical and Applied Economics*, nr. 1/2006, <http://store.ectap.ro/articole/24/pdf>

18. Ardalan, K. (2012). „Globalization and World Order: Four Paradigmatic Views”, *Journal of Globalization Studies*, vol. 3, nr. 1, pp. 39-54, <https://www.sociostudies.org/journal/articles/142719/>
19. Arrow, K. J. (1962). „The Economic Implications of Learning by Doing”, *Review of Economic Studies*, vol. 29, nr. 3, pp.155-173.
20. Arthur, W. B. (1989). „Competing Technologies, Increasing Returns, and Lock-In by Historical Events”, *The Economic Journal*, vol. 99, nr. 394, pp.116-131.
21. Arya, H., Bhatt, T. (2021). „Introduction of intellectual property rights”, *The Design & Development of Novel Drugs and Vaccines*, Academic Press, pp. 275-281.
22. Atkinson, A. B. (2015). *Inequality: What Can Be Done?*, Harvard University Press.
23. Axelrod, R. (1984). *The Evolution of Cooperation*, Basic Books.
24. Baldwin, R. (2016). *The Great Convergence: Information Technology and the New Globalization*, Harvard University Press.
25. Becker, G. S. (1964). *Human Capital: A Theoretical and Empirical Analysis, with Special Reference to Education*, University of Chicago Press.
26. Behera, N. (2021). „Globalization, deglobalization and knowledge production”, *International Affairs*, vol. 97, nr. 5, pp. 1579–1597, <https://doi.org/10.1093/ia/iab119>.
27. Beunen, R., Patterson, J., Assche, K. (2017). „Governing for resilience: the role of institutional work”. *Current Opinion in Environmental Sustainability*, vol. 28, pp. 10-16. <https://doi.org/10.1016/J.COSUST.2017.04.010>.
28. Bhagwati, J. (2004). *In Defense of Globalization*, Oxford University Press.
29. Bharti, M. (2022). „Democratisation and Institutional Development in Romania after 1989”, *Journal of Scientific Papers Social development and Security*, vol. 22, nr.1, pp. 104 – 117, <https://doi.org/10.33445/sds.2022.12.1.11>
30. Bourguignon, F., Morrison, C. (2002). „Inequality among World Citizens: 1820-1992”, *American Economic Review*, vol. 92, nr. 4, pp. 727-744.
31. Bradley, S., Kim, P., Klein P., McMullen, J., Wennberg, K. (2021). „Policy for innovative entrepreneurship: Institutions, interventions, and societal challenges”, *Special Issue: Policy For Innovative Entrepreneurship*, vol. 15, nr. 2, pp. 167-184.
32. Brenzovych, K., Mayboroda, Y., & Sichka, V. (2022). „Competitive Interdependence between the USA and the People’s Republic of China in the Context of Geoeconomic Transformations”, *Black Sea Economic Studies*. <https://doi.org/10.32782/bses.76-2>
33. Brynjolfsson, E., & McAfee, A. (2014). *The Second Machine Age: Work, Progress, and Prosperity in a Time of Brilliant Technologies.*, W. W. Norton & Company.
34. Bucătar, D., (2018). „Economic Inequality within the EU, One of the Greatest Challenges of Globalization”, *Emerging Markets Economics and Business. Contributions of Young Researchers*. Proceedings of the 9th International Conference of Doctoral Students and Young Researchers Nr. 6, University of Oradea Publishing House, pp. 64-68.
35. Bucătar, D., (2018). „Globalization and the Reconfiguration of the World Economic Order”, vol. 18, nr. 2/2018 of the *Ovidius University Annals*, Economic Sciences Series, Ovidius University of Constanta, pp. 106 – 111.
36. Bucătar, D., (2020). „A Perspective on the Concept of Economic Inequality in the 21st Century”, *International Journal of Applied Research in Management and Economics*, vol. 2, nr. 3, pp. 31–40. <https://doi.org/10.33422/ijarme.v2i3.269>
37. Bucătar, D., (2020). „Economic measures to combat inequalities in the 21st Century”, *The USV Annals of Economics and Public Administration*, vol 20, nr.1 /2020, pp. 64 – 70.

38. Bucătar, D., (2020). „Measuring Economic Inequalities and Perspectives on their Evolution”, *Ovidius University Annals, Economic Sciences Series*, vol 20, nr. 1 /2020, pp. 283 – 288.
39. Burghilea, C., Ene, C.M., Uzläu, C. (2013). „Impactul modelelor economice asupra dezvoltării economiilor Uniunii Europene”, *Economie teoretică și aplicată*, vol. 20, nr. 4, pp.81-93.
40. Campos, N., Coricelli, F., & Moretti, L. (2019). „Institutional integration and economic growth in Europe”, *Journal of Monetary Economics*, vol. 103, pp. 88-104, <https://doi.org/10.1016/J.JMONECO.2018.08.001>
41. Cardoso, F. H., Faletto, E. (1979). *Dependency and Development in Latin America*. University of California Press.
42. Cermakova, K., Procházka, P., Kureková, L., Rotschedl, J. (2020). „Do Institutions Influence Economic Growth?”, *Prague Economic Papers*, vol. 29, nr. 6, pp. 672–687, <https://doi.org/10.18267/j.pep.749>.
43. Chang H., Evans, P. (2005). *The Role of Institutions in Economic Change. Reimagining Growth: Towards a Renewal of Development Theory*, pp. 99-120, <http:jaksondetoni.wordpress.com>
44. Cheshire, P, Magrini, S. (2000). *Endogenous processes in European regional growth: Convergence and policy. Growth and Change*, vol. 31, nr. 4, pp. 455-479 <https://doi.org/10.1111/0017-4815.00140>
45. Chhabra, M., Giri, A.K., Kumar, A. (2023). „What Shapes Economic Growth in BRICS? Exploring the Role of Institutional Quality and Trade Openness”, *Economics Paper*, vol. 42, pp.347-365, <https://doi.org/10.1111/1759-3441.12378>
46. Clark, C. (1965). *National Income 1924-1931* (1st ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315031200>
47. Coase, R. H. (1960). „The Problem of Social Cost", *Journal of Law and Economics*, vol. 3, pp. 1–44.
48. Cobham, A., Sumner, A. (2013). „Is it all about the tails? The Palma measure of income inequality”, *Center for Global Development Working Paper*, vol. 11, nr. 1, pp. 10-13, <https://ssrn.com/abstract=2366974> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.2366974>
49. Cohen, J. (1988). „Statistical power analysis for the behavioral sciences”, (2nd ed). Hillsdale, N.J: L. Erlbaum Associates. Retrieved July 30, 2023 from <https://rb.gy/93c8q>
50. Commons, J. R. (1931). „Institutional Economics." *American Economic Review*, vol. 21, nr. 4, pp.648-657.
51. Commons, J. R. (1934). *Institutional Economics: Its Place in Political Economy*, Macmillan.
52. Cornet, A., Heuss, R., Schaufuss, P., Tschiesner, A., (2023). *A road map for Europe's automotive industry*, McKinsey & Company, <https://www.mckinsey.com/industries/automotive-and-assembly/our-insights/a-road-map-for-europes-automotive-industry>
53. Cowell, F. A. (2011). *Measuring Inequality*, Oxford University Press.
54. Crosby, M. (2000). „Patents, Innovation and Growth”, *Economic Record*, vol 76, nr. 234, pp.255–262, doi:10.1111/j.1475-4932.2000.tb00021.x
55. Cvetanović, S., Mitrović, U., Jurakić, M. (2019). „Institutions as the Driver of Economic Growth in Classic, Neoclastic and Endogenous Theory”, *Economic Themes*, vol. 57, nr. 1, pp. 111-125
56. Das, D.K. (2015). „An Enquiry into the Asian Growth Model”, *An Enquiry into the Asian Growth Model*, Palgrave Pivot, London, pp. 1-9, https://doi.org/10.1057/9781137529275_1

57. David, P. A. (1985). „Clio and the Economics of QWERTY”, *American Economic Review*, vol. 75, nr. 2, pp. 332-337.
58. Dăianu, D., (2009). *Capitalismul încotro? Criza economică, mersul ideilor, instituții*, Editura Polirom.
59. Dăianu, D., Murgescu, B., (2013). „Which Way Goes Romanian Capitalism? - Making a Case for Reforms, Inclusive Institutions and a Better Functioning European Union”, *Romanian Journal of European Affairs*, vol. 13, nr. 4.
60. De Coninck, H., Fischer, C. (2008). „International technology-oriented agreements to address climate change”. *Energy Policy*, vol. 36, nr. 1, pp. 335-356.
61. Demertzis, M., Sapir, A., Wolf, G., (2012). „Europe in a New World Order”, *Policy Brief* nr.2.
62. Dinu, M. (2004). *Globalizarea și aproximările ei*, Editura, Economică, București.
63. Dinu M., Socol C. (2006). „From Solow Model to Endogeneous Economic Growth – Romania’s Reinsertion into Civilization?”, *Informatica Economică*, vol.1, nr. 37, pp. 122-125.
64. Dixit, A. K., & Nalebuff, B. J. (1991). *Thinking Strategically: The Competitive Edge in Business, Politics, and Everyday Life*. W. W. Norton & Company.
65. Dobson, W., (2010). *Gravity Shift: How Asia’s New Economic Powerhouses will Shape the 21st Century*, Toronto.
66. Dobson, W., (2010), *History Matters: China and Global Governance*, articol prezentat la PAFTAD 34, Beijing.
67. Dollar, D., & Kraay, A. (2004). „Trade, Growth, and Poverty”, *The Economic Journal*, vol. 114, nr. 493, pp.22-49.
68. Dos Santos, T. (1970). „The Structure of Dependence”, *American Economic Review*, vol. 60, nr. 2, pp. 231-236.
69. Dos Santos, T. (2002). „Theoretical Foundations of the Dependency Concept.” *Review (Fernand Braudel Center)*, vol. 25, nr. 1, pp. 41-54.
70. Doyle, M. W., Stiglitz, J. E. (2014). „Eliminating Extreme Inequality: A Sustainable Development Goal, 2015–2030”, *Ethics & International Affairs*, vol. 28, nr. 1, pp. 5–13, <https://doi.org/10.1017/s0892679414000021>
71. Dowrick, S., & Golley, J. (2004). „Trade Openness and Growth: Who Benefits?”, *Oxford Review of Economic Policy*, vol. 20, pp.38-56, <https://doi.org/10.1093/OXREP/GRH003>
72. Dykas, P., Tokarski, T., Wisła, R. (2022). *The Solow Model of Economic Growth: Application to Contemporary Macroeconomic Issues*, Routledge. Taylor-Francis_9781000774818.pdf
73. Evans, P. (1979). *Dependent Development: The Alliance of Multinational, State, and Local Capital in Brazil*. Princeton University Press.
74. Farris, F. (2010). „The Gini Index and Measures of Inequality”, *The American Mathematical Monthly*, vol. 117, pp.851 – 864, <https://doi.org/10.4169/000298910X523344>.
75. Fasen, D., (2010). „Neoliberalism, Globalization and the Capitalist World Order”, *Critical Sociology* vol. 36, pp.627–631
76. Feldman, K. (2018). *Coefficient of Variation*. *Isixsigma.Com*. <https://www.isixsigma.com/dictionary/coefficient-of-variation/>
77. Fetzer, T. (2021). „Beyond ‘economic nationalism’: towards a new research agenda for the study of nationalism in political economy”, *Journal of International Relations and Development*, vol. 25, pp. 235-259, <https://doi.org/10.1057/s41268-021-00227-x>

78. Formplus. (n.d.). *Coefficient of Variation: Definition, Formula, Interpretation, Examples & FAQs*. Retrieved January 14, 2024, from <https://www.formpl.us/blog/https://www.formpl.us/blog/coefficient-variation>
79. Frank, A. G. (1967). *Capitalism and Underdevelopment in Latin America: Historical Studies of Chile and Brazil*. Monthly Review Press.
80. Frank, A. G. (1969). *Latin America: Underdevelopment or Revolution*. Monthly Review Press.
81. Friedman, M. (1962). *Capitalism and Freedom*. University of Chicago Press.
82. Friedman, T. (2005). *The World Is Flat: A Brief History of the Twenty-First Century*, Farrar, Straus and Giroux.
83. Friedman, T. L., (2008). *Cald, plat și aglomerat. De ce avem nevoie de o revoluție verde și cum putem schimba viitorul într-o lume globalizată*, Editura Polirom.
84. Fukuiama, F., (1999). "Social Capital and Civil Society", *IMF Working Papers*.
85. Furceri, D., Loungani, P., Ostry D.J., Pizzuto, P. (2020). „Will COVID-19 Have Long-Lasting Effects on Inequality? Evidence from Past Pandemics”, *International Money Fund Report*.
86. Galbraith, J.-K., (1982), *Știința Economică și Interesul Public*, Editura Politică.
87. Galiani, S., Sened, I. (2019). *Institutions, Property Rights and Economic Growth. The Legacy of Douglass North*, Cambridge University Press.
88. George, D., & Mallery, P. (1999). *SPSS® for Windows® step by step: A simple guide and reference* (p. 357)., Allyn & Bacon.
89. Gereffi, G. (1994). „The Organization of Buyer-Driven Global Commodity Chains: How U.S. Retailers Shape Overseas Production Networks" In G. Gereffi & M. Korzeniewicz (Eds.), *Commodity Chains and Global Capitalism*, pp. 95-122, Praeger.
90. Goodfriend, M., McDermott, J., (2021). „The American System of economic growth”, *Journal of Economic Growth*, vol. 26, pp.31–75, <https://doi.org/10.1007/s10887-021-09186-x>
91. Goridko, N., P. (2012). „Government Expenditure and Economic Growth: Regression Analysis”. *Business Inform*, nr. 10, pp. 65-69.
92. Gould, D., Gruben, W. (1996). „The role of intellectual property rights in economic growth”, *Journal of Development Economics*, vol. 48, pp. 323-350, [https://doi.org/10.1016/0304-3878\(95\)00039-9](https://doi.org/10.1016/0304-3878(95)00039-9)
93. Grinin, L., (2012). „State Sovereignty in the Age of Globalization: Will it Survive?”, *Globalistics and Globalization Studies*, vol. 3, nr.1, pp . 211-237.
94. Grossman, G. M., Helpman, E. (1991). *Innovation and Growth in the Global Economy*. MIT Press.
95. Grossman, G. M., Rossi-Hansberg, E. (2008). „Trading Tasks: A Simple Theory of Offshoring" , *American Economic Review*, vol. 98, nr. 5, pp. 1978-1997.
96. Grossman, M. (1972). „On the Concept of Health Capital and the Demand for Health", *Journal of Political Economy*, vol. 80, nr. 2, pp.223-255.
97. Gupta, A., Sharma, A.K. (2023). „The Role of Institutional and Governance Factors in Public–Private Partnerships Infrastructure Investments in Emerging Economies”, *Journal of Public Affairs*, vol. 23, nr. 4, pp. <https://doi.org/10.1002/pa.2874>
98. Gupta, S., (2011). „When Sleeping Giants Awaken: China and India in the New World Order”, *Asia Policy*, Nr. 11, pp. 139-145.
99. Guy Zero, M. (2023). Course: Advanced Statistics for the Social Sciences with SPSS. Retrieved August 1, 2023, from <https://mathguyzero.com/moodle/course/view.php?id=17>

100. Haini, H. (2020). *The evolution of China's modern economy and its implications on future growth. Post-Communist Economies*, vol. 33, pp. 795 – 819, <https://doi.org/10.1080/14631377.2020.1793610>
101. Hair, J., Page, M., Brunsveld, N. (2019). *Essentials of Business Research Methods*, 4th edition, <https://doi.org/10.4324/9780429203374>
102. Hall, R.E., Jones, C.I. (1996). *Productivity of Nations*, Center of Economic Policy Research, Stanford.
103. Hare, P. (2001). „Institutional Change and Economic Performance in the Transition Economies”, studiu realizat pentru Session II of the *UNECE Spring Seminar*.
104. Hatti, J. (2023). „Influence of Make in India on Indian Economy”, *International Journal For Multidisciplinary Research*, vol.3, nr. 4, <https://doi.org/10.36948/ijfmr.2023.v05i06.9743>
105. Harvey, D. (2005). *A Brief History of Neoliberalism*. Oxford University Press.
106. Hayek, F. A. (1944). *The Road to Serfdom*. University of Chicago Press.
107. Heckman, J. J. (2000). „Policies to Foster Human Capital”, *Research in Economics*, vol. 54, nr. 1, pp. 3-56.
108. Hidalgo, C. (2021). „Economic complexity theory and applications”, *Nature Reviews Physics*, vol. 3, pp. 92 – 113, <https://doi.org/10.1038/s42254-020-00275-1>
109. Hoberg, G., Li, Y., Phillips, G. (2019). *U.S. Innovation and Chinese Competition for Innovation Production*, Tuck School of Business Working Paper No. 3294389, <https://doi.org/10.2139/ssrn.3294389>
110. Hodgson, G. M. (2000). „What Is the Essence of Institutional Economics?”, *Journal of Economic Issues*, vol. 34, nr. 2, pp. 317-329.
111. Hurduzeu, G., (Editor), Nicolescu, L., (Editor) (2019). *Relații Economice Internaționale - Teorii, strategii, instrumente și studii de caz*, Editura ASE
112. Iacobuta, A.-O. , Asandului, L. , Cautisanu, C. (2020). „Assessment of Economic Growth in Romania. Is it a Sustainable One?”, *European Journal of Sustainable Development*, vol. 9, nr. 3, <https://doi.org/10.14207/ejsd.2020.v9n3p513>
113. Iacobuta, A.-O. (2006). „Paradoxurile culturale ale globalizării”, *Coss-culturul Management Journal*, vol. 8, nr. 1 (14) / 2006, pp. 2-4.
114. Iacobuta, A.-O., Frunză, R. (2006). „Relația eficiență instituțională – creștere economică din perspectiva economiei neinstituționale”, *Analele științifice ale Universității „A.I. Cuza” din Iași*, vol. 52, pp. 246-249.
115. Iacobuta, A.-O., Pohoata, I., (2009). „Is Sustainable Development Conceivable without Institutions? Evidences from Romania”, 48th Congress of the European Regional Science Association Conference Paper, Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=1393666>
116. Iancu, A., Pecocan, E., Olteanu ,D. (2009). „Calcul de regresie privind convergența economică și evidențierea contribuției factorului instituțional”, studiu realizat în cadrul Programului CEEEX – Proiectul „Convergența economică și rolul cunoașterii în condițiile integrării în UE”, nr. 220/2006
117. Ionescu, P. (2008). „Reconfigurarea comunității internaționale, o consecință dilematică a globalizării”, *Geopolitica*, Anul VI, nr. 26.
118. Irwin, D. A. (2017). *Clashing Over Commerce: A History of US Trade Policy*, University of Chicago Press.
119. Islam, S., Munasinghe, M., Clarke, M. (2003). „Making long-term economic growth more sustainable: evaluating the costs and benefits”, *Ecological Economics*, vol. 47, pp. 149-166. [https://doi.org/10.1016/S0921-8009\(03\)00162-9](https://doi.org/10.1016/S0921-8009(03)00162-9).

120. Kaufman, H. (2004). „Economic and Financial Challenges”, *Journal of International Financial Management and Accounting*, vol. 15, nr. 2, pp. 174–183. doi:10.1111/j.1467-646x.2004.00106.x
121. Kay, C. (1989). *Latin American Theories of Development and Underdevelopment*, Routledge.
122. Keklik, M. (2003). *Schumpeter, Innovation and Growth: Long-Cycle Dynamics in the Post-WWII American Manufacturing Industries* (1st ed.), Routledge, <https://doi.org/10.4324/9781315192055>
123. Kent, A. (2007). *Beyond Compliance: China, International Organizations and Global Security*, Stanford:Stanford University Press.
124. Kirkegaard J., (2015). *Economic Governance Structures in the United States*, Provided at the request of the Economic and Monetary Affairs Committee.
125. Kmenta, J. (2010). „Mostly Harmless Econometrics: An Empiricist’s Companion”, *Business Economics*, vol. 45, nr. 1, pp. 75–76, doi:10.1057/be.2009.37
126. Koh ,W. T. H. (2006). „Singapore’s transition to innovation-based economic growth: infrastructure, institutions and government’s role ”, *Research and Development Management*, vol. 36, nr. 2, pp.143–160, doi:10.1111/j.1467-9310.2006.00422.x
127. Kroeber, A. (2020), *China's Economy*. <https://doi.org/10.1093/wentk/9780190946470.001.0001>
128. Krugman, P. R. (1979). „Increasing Returns, Monopolistic Competition, and International Trade" *Journal of International Economics*, vol. 9, nr. 4, pp.469-479.
129. Krugman, P. R. (1995). „Growing World Trade: Causes and Consequences", *Brookings Papers on Economic Activity*, vol. 1/1995, pp. 327-377.
130. Kuijs, L. (2009). „China Through 2020—A Macroeconomic Scenario”, *World Bank China Office Research Working Paper No. 9*, available at www.worldbank.org.cn/english
131. Kukharyk, V., Liubytovets, O. (2023). „Analysis of the State, Trends of Economic Development and China's Position in the Global Economy”, *Scientific opinion: Economics and Management*, vol 1, nr. 18, pp. 26-31, <https://doi.org/10.32782/2521-666x/2023-81-3>
132. Kurz, H.D., Salvadori, N. (2003). *Classical Economics and Modern Theory: Studies in Long-Period Analysis* (1st ed.), Routledge, <https://doi.org/10.4324/9780203987865> , pp.107.
133. Kuznets, S. (1955). „Economic Growth and Income Inequality”, *American Economic Review*, vol. 45, nr. 1, pp.1-28.
134. Labao, L., Rulli, J., Brown, L. A. (1999). „Macrolevel Theory and Local-Level Inequality: Industrial Structure, Institutional Arrangements, and the Political Economy of Redistribution, 1970 and 1990”, *Annals of the Association of American Geographers*, vol. 89, nr. 4, pp. 571–601. doi:10.1111/0004-5608.00163
135. Landesmann, M., Römisch, R. (2006). „Economic Growth, Regional Disparities and Employment in the EU-27”, *Research Reports 333*, The Vienna Institute for International Economic Studies.
136. Lakner, C., Milanovic, B., (2013). „Global Income Distribution : From the Fall of the Berlin Wall to the Great Recession”, *Policy Research Working Paper; No. 6719*, World Bank, Washington, DC. <http://hdl.handle.net/10986/16935> License: CC BY 3.0 IGO
137. Lau, L. (2019). *Chinese Economy in the New Era. ERN: Institutional Change & Economic Growth*, vol. 24, nr. 2, pp. 187-207, <https://doi.org/10.1111/1468-0106.12300>
138. Lee, H., Lee, JW. (2024). „Educational quality and disparities in income and growth across countries”, *Journal Economic Growth*, vol. 29, pp. 361–389, <https://doi.org/10.1007/s10887-023-09239-3>

139. Lewis, W.A. (1955). *The Theory of Economic Growth*, Routledge Library Editions.
140. Lewis, W. A. (1954). „Economic Development with Unlimited Supplies of Labour”, *The Manchester School*, vol. 22, nr. 2, pp. 139-191.
141. Liebowitz, S. J., Margolis, S. E. (1995). „Path Dependence, Lock-In, and History”, *Journal of Law, Economics, & Organization*, vol.11, nr. 1, pp. 205-226.
142. Liu, W., Zhang, Y., Xiong, W. (2020). „Financing the Belt and Road Initiative”, *Eurasian Geography and Economics*, vol. 61, pp. 137 - 145. <https://doi.org/10.1080/15387216.2020.1716822>.
143. Lucaci, A., Nastase, C., Aceleanu, M. (2022). „COVID-19 Pandemic and the Fourth Industrial Revolution: Opportunities to Shape a New Labour Market?”, *Proceedings of the International Conference on Economics and Social Sciences*, pp.655-664, DOI 10.2478/9788367405072-061.
144. Lucas, R. E. Jr. (1988). „On the Mechanics of Economic Development", *Journal of Monetary Economics*, vol. 22, nr. 1, pp. 3-42.
145. Maddison, A. (2009). „Measuring the Economic Performance of Transition Economies: Some Lessons from Chinese Experience”, *Institutions & Transition Economics: Macroeconomic Issues eJournal*, vol. 55, nr. 1, <https://doi.org/10.1111/j.1475-4991.2009.00325.x>.
146. Mahbubani, K. (2008). *The New Asian Hemisphere: The irresistible shift of the global power to the East*, New York: Public Affairs.
147. Marceau, G., Garcia, M. (2022). „Trade Links: New Rules for a New World”, *Journal of International Economic Law*, vol. 25, nr. 3, <https://doi.org/10.1093/jiel/jgac034>
148. Marga, A. (2015). *Ascensiunea globală a Chinei*, Editura Niculescu.
149. Marga, A. (2021). *China ca supraputere*, Editura Niculescu.
150. Margiani, T. (2023). Causes of Migration and Its Impact on the Economy. *Vectors of Social Sciences*, <https://doi.org/10.51895/vss5/margiani>
151. Marinescu, C. (2009). „Economia dezvoltării și dezvoltarea economică: de ce contează instituțiile?”, *Theoretical and Applied Economics*, pp. 93 – 112.
152. Marinescu, C. (2022). „Economic resilience in Central and Eastern European countries”, *Theoretical & Applied Economics*, vol 29, nr. 1, pp. 5-26.
153. Marinescu, C. (2014). „Why institutions matter: From economic development to development economics”, *European Review*, vol. 22, nr. 3, pp. 469-490.
154. Marinescu, C. (2003). *Instituții și prosperitate. De la etică la eficiență*, Editura Economica.
155. Marjanović, D., Domazet, I. (2021). *Foreign Direct Investments. Handbook of Research on Institutional, Economic, and Social Impacts of Globalization and Liberalization*. <https://doi.org/10.4018/978-1-7998-4459-4.ch006>
156. Marx, K. (1867). *Das Kapital: Kritik der politischen Ökonomie*. Verlag von Otto Meissner. Traducere în engleză: *Capital: A Critique of Political Economy*, vol. 1, <https://www.marxists.org/archive/marx/works/1867-c1/>
157. Mecu, A.N., Chițu, F., Hurduzeu, G. (2021). „The Potential of Green Bond Markets as Drivers of Change”, *The Romanian Economic Journal/Dec 2021*, DOI: 10.24818/REJ/2021/82/06
158. Ménard, C., Shirley, M. (2014). „The future of new institutional economics: from early intuitions to a new paradigm?”, *Journal of Institutional Economics*, vol. 10, pp. 541 - 565. <https://doi.org/10.1017/S174413741400006X>.
159. Mill, J.S., (autor), Ashley, W.J. (editor), (1909, ediția 7). *Principles of Political Economy with some of their Applications to Social Philosophy*, London: Longmans, Green and Co.

160. Millard, S. (2023). Macroeconomics and Climate Change. *National Institute Economic Review*, vol. 264, pp. 1 – 7, <https://doi.org/10.1017/nie.2023.18>
161. Mincer, J. (1974). *Schooling, Experience, and Earnings*. Columbia University Press.
162. Mitchell, W. C. (1910). „The Rationality of Economic Activity”, *Journal of Political Economy*, vol. 18, nr. 3, pp. 197-216.
163. Mitchell, W. C. (1913). *Business Cycles*, University of California Press.
164. Mohnen, P. (1996). „R&D externalities and productivity growth”, *STI Review*, vol. 18, pp. 39–66.
165. Mollick, A.V., Vianna, A.C. (2024). „Economic growth before and after the fiscal stimulus of 2008–2009: the role of institutional quality and government size”, *Public Choice*, vol. 198, pp. 189–207, <https://doi.org/10.1007/s11127-023-01121-5>
166. Moșteanu, T., Stroe, R., Negrea, E., Moșteanu, R., Câmpeanu, A., Stoian, A., Vasilescu, D., György, D., Miricescu, E., Lăcătuș, C. (2009). *Incidența factorilor instituționali și a sistemelor de interes asupra mediului economico-financiar și social din România*, Raport de cercetare : Cod CNCSIS : 791/2004-2005.
167. Murgescu, B., (2010). *România și Europa. Acumularea decalajelor economice (1500-2010)*, Editura Polirom.
168. Myerson, R. B. (1991). *Game Theory: Analysis of Conflict*, Harvard University Press.
169. Naumescu, V. (coord), (2017). *Criza Uniunii Europene și ordinea globală în era Trump*, Editura Trei.
170. Năstase, C., Lupan, M., Popescu, M. (2022). „Public-private Partnership and Economic Development Implication”, “Ovidius” University Annals, Economic Sciences Series, vol. 22, nr. 1 /2022, pp. 351-360, <https://stec.univ-ovidius.ro/html/anale/RO/2022-2/Section%203/24.pdf>
171. Nerlove, M. (1999). „Transforming Economics: Theodore W. Schultz, 1902-1998 in Memoriam”, *The Economic Journal*, vol. 109, nr. 459, pp. 726–748. doi:10.1111/1468-0297.00482
172. Nerlove, M. (1999). „Household and Economy: Toward a New Theory of Population and Economic Growth”, *Journal of Political Economy*, vol. 107, nr. 2, pp. 233-263.
173. Neves, P., Afonso, Ó., Silva, D., & Sochirca, E. (2021). „The link between intellectual property rights, innovation, and growth: A meta-analysis”, *Economic Modelling*, nr. 97, pp.196-209. <https://doi.org/10.1016/J.ECONMOD.2021.01.019>
174. Nihal, G., Mounia, C., Hussain, M., Humayun, S., Perveen, N., Yousaf, N., & Akhtar, S. (2023). „Impact of Innovation on Economic Growth of G8 Countries- Analysis Over 1996-2020”, *International Journal of Professional Business Review*, vol. 8, nr. 5, <https://doi.org/10.26668/businessreview/2023.v8i5.1403>
175. North, D. (1999). „Institutional Change: A Framework of Analysis”, *Social Rules*, Routledge.
176. North, D.C. (1992). „Institutions and economic theory”, *American Economist* nr. 1, pp. 3–6.
177. North, D. C. (1990). *Institutions, Institutional Change and Economic Performance*. Cambridge University Press.
178. Ofoeda, I., Amoah, L. (2022). „Financial inclusion and economic growth: What roles do institutions and financial regulation play?”, *Finance and Economics*, vol. 29, nr. 1.
179. Oi, W. (2007). „Gary Beker expanding the scope of Economics”, *Economic Inquiry*, vol. 36, nr. 3, pp. 444–446, doi:10.1111/j.1465-7295.1998.tb01725.x
180. Oi, W. Y. (1999). „Human Capital and Employment”, *American Economic Review*, vol. 89, nr. 2, pp. 328-332.

181. Ostrom, E. (1990). *Governing the Commons: The Evolution of Institutions for Collective Action*. Cambridge University Press.
182. Owusu, El. (2021). „The relationship between foreign direct investment and economic growth: A multivariate causality approach from Namibia”, *International Journal on Finance Economy*, vol. 26, pp. 2990–2997, <https://doi.org/10.1002/ijfe.1946>
183. Palma, G. (2011). Homogeneous middles vs. heterogeneous tails, and the end of the ‘inverted-U’: It’s all about the share of the rich, <https://doi.org/10.1111/j.1467-7660.2011.01694.x>
184. Papageorgiou, C., Perez-Sebastian, F. (2002). „Dynamics in a Non-Scale R&D Growth Model with Human Capital: Explaining the Japanese and South Korean Development Experiences”, *Journal of Economic Dynamics and Control*, vol. 26, nr. 2, pp. 353-378.
185. Park, D. (2019) „The Stunning Rise of China, and Mandarin-Speaking Guides in Parisian Shops”, *Capitalism in the 21st Century*, pp. 216-219, https://doi.org/10.1142/9789813274242_0048
186. Parr, J. (2002). „On the Regional Dimensions of Rostow's Theory of Growth”, *8th Congress of the European Regional Science Association: "Europe Quo Vadis? - Regional Questions at the Turn of the Century"*, 28 August - 1 September 1998, Vienna, Austria, European Regional Science Association (ERSA), Louvain-la-Neuve.
187. Peet, R., Hartwick, E. (2009). *Theories of Development: Contentions, Arguments, Alternatives* (2nd ed.). Guilford Press.
188. Perez, C. (2002). *Technological Revolutions and Financial Capital: The Dynamics of Bubbles and Golden Ages*. Edward Elgar Publishing.
189. Pierson, P. (2000). „Increasing Returns, Path Dependence, and the Study of Politics”, *American Political Science Review*, vol. 94, nr. 2, pp. 251-267.
190. Piketty, T. (2014). *Capital in the Twenty-First Century*. Harvard University Press.
191. Pisani-Ferry, J. (2020). „The End of Globalization as We Know It”, Project Syndicate, <https://www.bruegel.org/opinion-piece/end-globalisation-we-know-it>
192. Pîrvu, R., Alaraji, F., Gruescu, R. (2021). „General Assessments Regarding the Evolution of Foreign Direct Investments in Romania”, *Journal of Applied Economic Sciences (JAES)*, vol. 16, nr. 4(74), pp. 447 – 459 [https://doi.org/10.57017/jaes.v16.4\(74\).07](https://doi.org/10.57017/jaes.v16.4(74).07)
193. Pohoată, I. (2006). „Arguments for the Study of Institutionalism and Institutional Reform in Romania”, *Theoretical and Applied Economics, Asociația Generală a Economistilor din România / Editura Economica*, vol. 7, nr. 7(502), pp. 3-8.
194. Pohoată, I., (2009). *Repere în economia instituțională*, Editura Economica.
195. Popescu, C., (2016). *Putere și globalizare. Evoluția centrelor de putere economică până la sfârșitul secolului XX*, vol. 1, Editura Universității Al. I. Cuza Iași.
196. Pradhan, R. P., Nair, M. S., Arvin, M. B., Hall, J. H. (2023). „Institutional quality, financial development and sustainable economic growth among lower income countries”. *Natural Resources Forum*, vol. 47, nr. 3, pp. 435–483, <https://doi.org/10.1111/1477-8947.12291>
197. Prasad, K. (2005). „Institutions, Innovation and Growth: Selected Economic Papers”, *The Economic Journal*, vol. 115, nr. 501, pp. 146–148. doi:10.1111/j.0013-0133.2005.976_8.x
198. Prebisch, R. (1950). *The Economic Development of Latin America and its Principal Problems*. United Nations.
199. Prelipcean, G., Boghean, C., Lupan, M. (2021). „The Impact of the COVID-19 on Entrepreneurship in the North East Region-Resilient Growth Solutions”, *Assesing the EU’s Actorness in the Eastern Neighbourhood*, EURINT 2021, pp. 150-164

200. Prelipcean, G., Lupan, M. (2009). „Contemporary Globalization – Confrontations of Ideas”, *Annals of Faculty of Economics*, vol. 2/2009, nr. 1, pp. 393-399
201. Prelipcean, G., Bucătar, D. G. (2019). „Rising Protectionism within the Global Economy”, “Ovidius” *University Annals*, Economic Sciences Series, vol. 19, nr. 1 /2019, pp. 290 – 298.
202. Prelipcean, G., Bucătar, D. G. (2023). „Risk Factors for a Resilient Economic Growth Post COVID-19”, *EURINT 2023*, vol. 10 *Widening Knowledge for a More Resilient European Union*, Editura Universității Alexandru Ioan Cuza, pp. 163-179, <https://doi.org/10.47743/eurint-2023-PR>
203. Prelipcean, G. (2006). *Economie internațională - Note de curs*, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, Suceava
204. Prelipcean, G., Boșcoianu, M., Lupan M. (2006). *Investițiile străine directe în economiile emergente și adaptarea multinaționalelor în contextul globalizării*, Ed. Didactică și Pedagogică R.A., București
205. Ravallion, M. (2012). *The Economics of Poverty: History, Measurement, and Policy*. Oxford University Press number 9780190212773.
206. Redek T., Sușjan A. (2005). „The Impact of Institutions on Economic Growth: The Case of Transition Economies”, *Journal of Economic Issues*, vol. 39, nr. 4, pp.995–1027. doi:10.1080/00213624.2005.11506864
207. Ricardo, D. (1817). *On the Principles of Political Economy and Taxation*, <http://socserv.mcmaster.ca/econ/ugcm/3ll3/ricardo/Principles.pdf>
208. Rodrik, Dani. (2011). *The Globalization Paradox: Democracy and the Future of the World Economy*, W. W. Norton & Company.
209. Roland, G. (2008). „A Review of Janos Kornai. *Journal of Economic Literature*”, vol. 46, pp. 145-150. <https://doi.org/10.1257/JEL.46.1.145>
210. Roman, M., Padureanu, A. (2012). „Models of Foreign Direct Investments Influence on Economic Growth: Evidence from Romania”, *PSN: Foreign Direct Investment (Development) (Topic)*, <https://doi.org/10.7763/IJTEF.2012.V3.167>.
211. Romer, P. M. (1986). „Increasing Returns and Long-Run Growth”, *Journal of Political Economy*, vol. 94, nr. 5, pp. 1002-1037.
212. Romer, P. M. (1990). „Endogenous Technological Change", *Journal of Political Economy*, vol. 98, nr. 5, pp. 71-102.
213. Romer, P. M. (1994). „The Origins of Endogenous Growth", *Journal of Economic Perspectives*, vol. 8, nr. 1, pp. 3-22.
214. Rosca, L. (2013). „Instituții și procese politice dinamice: optimizarea funcționării în condițiile tranziției; cazul statelor Europene”, *Studii Europene*, 1, pp. 75-87. <https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:0168-ssoar-405607>
215. Rostow, W.W., Rostow, W.W. (1988). *Rich Countries And Poor Countries: Reflections On The Past, Lessons For The Future* (1st ed.), Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780429304828> pp. 27
216. Rutherford, M. (2000). „Understanding Institutional Economics: 1918–1929”, *Journal of the History of Economic Thought*, vol. 22, nr. 3, pp. 277-308, <https://doi.org/10.1080/10427710050122521>
217. Sachs, J. D. (2015). „The Age of Sustainable Development”, *Journal of the American Planning Association*, vol. 81, nr. 3, pp. 241–242, doi.org/10.1080/01944363.2015.1077080

218. Sardadvar, S., (2011). „Growth disparities in Europe: Insights from a spatial growth model”, *Regional Science*, vol. 91, nr. 2, pp. 257-275 <https://doi.org/10.1111/j.1435-5957.2011.00384.x>
219. Scheidel, W. (2018). *The Great Leveler. Violence and the History of Inequality from the Stone Age to the Twenty-First Century*, Princeton University Press.
220. Schultz, T. W. (1961). „Investment in Human Capital”, *American Economic Review*, vol. 51, nr. 1, pp.1-17, <https://www.jstor.org/stable/1818907>
221. Schumpeter, J. (2021). *The Theory of Economic Development*, Routledge Clasicas 2021.
222. Scully, G. W. (1988). „The Institutional Framework and Economic Development”, *Journal of Political Economy*, vol. 96, nr. 3, pp. 652–662. doi:10.1086/261555
223. Sen, A. (1999). *Development as Freedom*. Oxford University Press.
224. Shastitko A., Ménard C., (2017). „Discrete institutional alternatives: Theoretical and policy issues (Celebrating the 80th anniversary of Ronald Coase's “Nature of the Firm”)”, *Russian Journal of Economics*, vol. 3, nr. 2, pp. 200-220.
225. Siddique, A.B. (2023). „Job market polarization and American poverty”, *Journal of Labour Market Reseach*, vol. 57, nr. 30, <https://doi.org/10.1186/s12651-023-00356-5>
226. Smith, A., (2011). *Avuția națiunilor* (traducere în limba română), Editura Publica, București
227. Smith, A. (1776). *An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations*. W. Strahan and T. Cadell, https://books.google.ro/books/about/An_Inquiry_Into_the_Nature_and_Causes
228. Smith, J. M. (1982). *Evolution and the Theory of Games*. Cambridge University Press, https://books.google.ro/books?id=Nag2IhmPS3gC&pg=PP5&hl=ro&source=gbs_selected_pages&cad=1#v=onepage&q&f=false
229. Socol, C., Socol, A. (2013). „Modelul european: creștere economică, convergență și coeziune”, *Economie teoretică și aplicată*, <http://store.ectap.ro/articole/137.pdf>
230. Sowell, T. (2019). *Discrimination and Disparities*, Basic Books.
231. Stahel, W. R. (2016). „Circular Economy”, *Nature*, vol. 531, nr. 7595, pp. 435-438.
232. Staicu, G, Moraru L.C, (2014). „Paradigma creșterii endogene. Implicații privind teoria și politica economică”, *Theoretical and Applied Economics*, nr. 10(505) pp. 68 – 76.
233. Staicu, G., Roman, A., Tănase, D. (2014). „Endogenous Growth Theory and the Role of Institutions”, *Procedia Economics and Finance*, vol. 8, pp.542-549
234. Stern, N. (2007). *The Stern Review on the Economics of Climate Change*. Cambridge University Press, <https://doi.org/10.1017/CBO9780511817434>
235. Stiglitz, J. (2013). *The Price of Inequality How Today's Divided Society Endangers Our Future*, W. W. Norton & Company., New York.
236. Stiglitz, J. E. (2002). *Globalization and Its Discontents*. W. W. Norton & Company.
237. Stiglitz, J. E., Sen, A., Fitoussi, J.-P. (2009). *Report by the Commission on the Measurement of Economic Performance and Social Progress*, <http://www.stiglitz-sen-fitoussi.fr/en/index.htm>
238. Stiglitz, J. E. (2018). *Globalization and Its Discontents Revisited: Anti-Globalization in the Era of Trump*. W. W. Norton & Company.
239. Sunkel, O. (1993). „Development from Within: Toward a Nestructuralist Approach for Latin America”, *Journal of Latin American Studies* , vol. 26 , nr. 3 , pp. 788 – 789, DOI: <https://doi.org/10.1017/S0022216X00008828>
240. Szczepańska-Woszczyzna, K., Gedvilaitė, D., Nazarko, J., Stasiukynas, A., Rubina, A. (2022). *Assessment of Economic Convergence Among Countries in the European Union*.

- Technological and Economic Development of Economy, <https://doi.org/10.3846/tede.2022.17518>.
241. Tamasila, M., Ivaşcu, L., Artene, A. (2023). „Sustainable Development and Market Trends in Romania”, *Scientific Bulletin of the Politehnica University of Timișoara Transactions on Engineering and Management*, vol.4, nr. 1, <https://doi.org/10.59168/tvgrp6152>
  242. Tebaldi, E. Elmslie, B. (2013). *Does institutional quality impact innovation? Evidence from cross-country patent grant data*, *Applied Economics*, vol. 45, nr. 7, pp. 887-900, <https://doi.org/10.1080/00036846.2011.613777>
  243. Thelen, K. (1999). „Historical Institutionalism in Comparative Politics”, *Annual Review of Political Science*, vol. 2, pp. 369-404.
  244. Tirole, J. (1988). *The Theory of Industrial Organization*. MIT Press.
  245. Torres, H. (2007). „Reforming the International Monetary Fund – Why its Legitimacy is at Stake”, *Journal of International Economic Law*, vol. 10, pp. 443-460. <https://doi.org/10.1093/JIEL/JGM015>
  246. Tooze, A. (2021). *Shutdown: How COVID Shook the World's Economy*. Viking.
  247. Townsend, P. (1979). *Poverty in the United Kingdom: A Survey of Household Resources and Standards of Living*. Penguin Books.
  248. Varlamova, M. (2023). „Enhancing the Competitiveness of the Chinese Economy on a Global Scale”, *Business Information*, nr. 8, <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-8-36-42>
  249. Veblen, T. (1899). *The Theory of the Leisure Class: An Economic Study of Institutions*. Macmillan.
  250. Von Neumann, J., Morgenstern, O. (1944). *Theory of Games and Economic Behavior*. Princeton University Press.
  251. Vostroknutova, E., Kim, C.J. (2012). „Perspiration and Inspiration: Sources of Economic Growth in East Asian Countries”, Washington DC, The World Bank.
  252. Wallerstein, I. (1974). *The Modern World-System I: Capitalist Agriculture and the Origins of the European World-Economy in the Sixteenth Century*. Academic Press.
  253. Wang, X., Weaver, N., Xue, N. (2019). „Challenges for the Chinese economy in the new era of development”, *Journal of Chinese Economic and Business Studies*, vol. 17, pp.1-7, <https://doi.org/10.1080/14765284.2019.1582225>
  254. Weber, M. (1993). *Etica protestantă și spiritul capitalismului*, Editura Humanitas, București.
  255. Weber, M. (1905). *Die protestantische Ethik und der Geist des Kapitalismus*. Verlag von C. H. Beck. [Traducere în engleză: *The Protestant Ethic and the Spirit of Capitalism*].
  256. Wilkinson, R., Pickett, K. (2010). *The Spirit Level: Why Equality is Better for Everyone*. Penguin Books.
  257. Williamson, O. E. (1985). *The Economic Institutions of Capitalism: Firms, Markets, Relational Contracting*. Free Press.
  258. Wolf, M. (2005). *Why Globalization Works*, Yale University Press
  259. Yueh, L. (2018). *The Great Economists*, Penguin, Random House, UK, pp. 11-32
  260. Zaman, G., Georgescu, G., Goschin, Z., Antonescu, D., Popa, F. (2015). „Endogenous economic development at regional level. The case of Romania”, *MPRA Paper No. 70646*, <https://mpra.ub.uni-muenchen.de/70646/>
  261. Zhang, S., Fang, Y., Li, S. (2023). „Analysis on Trade Gains from the Economic Dual Circulation in China”, *China Finance and Economic Review*, vol. 12, pp. 83 – 105, <https://doi.org/10.1515/cfer-2023-0017>.

262. Zhang, W.-B. (2005). *Economic Growth Theory: Capital, Knowledge, and Economic Structures* (1st ed.), Routledge, <https://doi.org/10.4324/9781351159449>
263. Zhang, X., Wang, X. (2021). „Measures of human capital and the mechanics of economic growth”, *China Economic Review*, vol. 68, pp. 641, <https://doi.org/10.1016/j.chieco.2021.101641>
264. Zhao, S. (2010). „The China Model: Can it Replace the Western Model of Modernization?”. *Journal of Contemporary China*, vol. 19, nr. 65, pp. 419–436, <https://doi.org/10.1080/10670561003666061>
265. Zhao, Z. (2023). „The Impact of the Trade War on Manufacturing and Workers in China and the United States”. *Highlights in Business, Economics and Management*, vol. 3, pp. 43-48, <https://doi.org/10.54097/hbem.v3i.4641>.
266. Zhu, X. (2012). „Understanding China's Growth: Past, Present, and Future”, *Journal of Economic Perspectives*, vol. 26, pp. 103-124. <https://doi.org/10.1257/JEP.26.4.103>.
267. Zoellick, R. B., (2010). *Remarks for Celebration of the 30th Anniversary of China-World Bank Partnership*, Beijing: World Bank Group.

Rapoarte:

268. Asociația Patronală a Industriei de Software și Servicii, (2024). *Raport România Digitală 2030*
269. Banca Națională a României, (2023). *Raport privind Investițiile străine în România în anul 2023*
270. Chathamhouse, (2012). *Briefing Paper*, <https://www.chathamhouse.org/2012/03/global-redesign-shaping-circular-economy>
271. Comisia Națională de Strategie și Prognoza, (2023). Raport: *Prognoza pe termen mediu 2024 - 2028*
272. DATAtab Team, (2024). *T-Test, Chi-Square, ANOVA, Regression, Correlation*
273. Circle Economy Foundation, (2020). *Circularity Gap Report 2020*
274. Ellen MacArthur Foundation & McKinsey & Company, (2015). *Growth Within: A Circular Economy Vision for a Competitive Europe*
275. European Commission, (2014). *European Structural and Investment Funds 2014-2020: Official Guidance*
276. European Commission, Directorate-General for Communication (2014). Special Eurobarometer 357: *International Trade (v1.00)*
277. European Commission, Directorate-General for Communication, (2015). Flash Eurobarometer 421: *Internationalisation of Small and Medium-sized Enterprises (v1.00)*
278. European Commission, Directorate-General for Communication, (2016). Special Eurobarometer 446: *Financial Products and Services (v1.00)*
279. European Commission, (2017). *Seventh Cohesion Report: My Region, My Europe, Our Future*
280. European Commission, (2019). *The European Green Deal*
281. European Commission, (2020). *Recovery and Resilience Facility*
282. European Commission, (2023). *Directorate-General for European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations Report*
283. European Commission, (2024). *The story of the von der Leyen Commission*
284. European Commission, (2024). Flash Eurobarometer 539: *Public opinion in the EU regions (2024)*, 978-92-68-13739-0, doi:0.2775/089649
285. European Union, (2020). Special Eurobarometer 340 - *Science and Technology*

286. European Union, (2014). Special Eurobarometer 419 - *Public perceptions of science, research and innovation* 978-92-79-40609-6, DOI 10.2777/95599
287. European Union, (2012). *Standard Eurobarometer 77*
288. Eurostat, (2021). *EU trade in goods strongly impacted by the COVID-19 pandemic in 2020*
289. Eurostat, (2019). *People at risk of poverty or social exclusion Report*
290. Fortune Global 500, (2023). <https://fortune.com/ranking/global500/2023/search/>
291. International Renewable Energy Agency, (2024). *Renewable Energy and Jobs – Annual Review*
292. Lund Research, (2018). *Pearson’s Correlation in SPSS*. <https://statistics.laerd.com/spss-tutorials/pearsons-product-moment-correlation-using-spss-statistics.php>
293. OECD, (2023). *Income Inequality*
294. OECD, (2012). *Looking to 2060: Long-term Global Growth Prospects*
295. Pew Research Institute, (2019). *Pew Research Report: Europeans Credit EU With Promoting Peace and Prosperity, but Say Brussels Is Out of Touch With Its Citizens*
296. PwC Global, (2017). *The World in 2050*
297. Stockholm International Peace Research Institute, (2014). *Trends in World Military Expenditure*
298. The Royal Institute of International Affairs – Chatham House, (2014). *Globalization and World Order*, Londra
299. UNESCO, (2017). *Education for Sustainable Development Goals: Learning Objectives*
300. United Nations Environment Programme, (2021). *Green Economy and Trade*
301. United Nations Department of Economic and Social Affairs. (2020). *World Social Report 2020: Inequality in a Rapidly Changing World*
302. United Nations Development Programme (UNDP), (2019). *Human Development Report 2019: Beyond income, beyond averages, beyond today – Inequalities in human development in the 21st century*
303. United Nations, (2012). *South – South Trade Monitor*
304. United Nations -Division on International Trade and Commodities, (2024). *Global trade*
305. United Nations, (2020). *World Social Report 2020: Inequality in a Rapidly Changing World*
306. World Bank Group, (2023). *Income Inequality Database*
307. World Bank, (1993). *The East Asian Miracle: Economic Growth and Public Policy*. Oxford University Press
308. World Bank, (2020). *World Development Report 2020: Trading for Development in the Age of Global Value Chains*, <https://www.worldbank.org/en/publication/wdr2020>
309. World Bank, (2022). *Poverty and Shared Prosperity 2022: Correcting Course*. World Bank Publications
310. World Bank, (2024). *World Bank Open Data*
311. World Inequality Lab, (2023). *World inequality Report 2022*
312. World Inequality Lab, (2019). *World inequality Report 2018*

Resurse web:

<https://www.weforum.org/>
https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Main_Page
<http://www.imf.org/external/index.htm>
<http://www.oecd.org/>

<https://www.imf.org/en/News/Articles/2015/09/28/04/53/sp061715>
<https://www.economist.com/>
<https://www.weforum.org/agenda/2024/06/china-economic-outlook-growth-trade/>
<https://www.worldbank.org/en/country/korea/overview>
<https://data.worldbank.org/indicator/SI.POV.GINI?locations=KR>
<https://www.indexmundi.com/facts/korea/indicator/SI.POV.GINI>
<https://economedia.ro>
<https://oec.world/en/profile/bilateral-product/iron-ore/reporter/chn>
https://english.www.gov.cn/news/202406/25/content_WS667a2943c6d0868f4e8e8835.html
<https://www.madr.ro/agricultura.html>
<https://mfe.gov.ro/category/evolutia-fondurilor-europene-in-cifre/>
<https://mipe.gov.ro>
<https://cohesiondata.ec.europa.eu>
<https://cnp.ro/studii-si-analize/>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=LEGISSUM:ec0009>